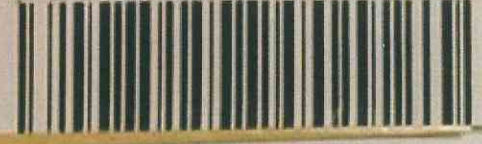

Konu : Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri ve
Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Kanun Tasarısı Taslağı

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
Tarih: 07/10/2021
Sayı: E-93910821--67957316

GGM

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne

İlgi: 20.04.2021 tarih ve 63415352 sayılı ile kayıtlı (mülga) Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne sunulan yazımız.

Bakanımız Sayın Dr. Mehmet MUŞ himayelerinde Başkanlar olarak katılım sağladığımız toplantıda, Bakanımızın talimatları üzerine daha önce 63415352 kayıt sayılı 20.04.2021 tarihli yazımız ekinde Bakanlığa sunduğumuz Kanun tasarısı taslağı madde sayısı düşürülerek, (TÜGÜMBİR) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri ve Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmıştır.

Mesleğimiz ve camiamız adına bugüne kadar yapmış olduğunuz başarılı çalışmalar ve mesleğimize gösterdiğiniz ilgi ve destek meslektaşlarımızca memnuniyetle karşılanmaktadır.

Meslek mensupları ve meslek örgütleri olarak beklentilerimizi yansıtmak ve sürece katkı vermek amacı ile hazırlamış olduğumuz Tasarı Taslağını takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Aslıhan ÇELEBİ
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAŞ
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY
İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Hüseyin SARIDAĞ
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Ekler:

1. Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri ve Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Kanun Tasarısı Taslağı,
2. Madde Gerekçeleri,
3. Genel Gerekçe

**GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ BÖLGE BİRLİKLERİ
VE TÜRKİYE GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ BİRLİĞİ
KANUN TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Gümrük Müşavirliği Mesleği, yetkileri, sorumlulukları, meslek ilke ve standartları ile Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri ve Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliğinin kurulmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanun, Gümrük Müşavirleri, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri, Gümrük Müşavir Yardımcıları ve Stajyerlerin görev, yetki ve sorumlulukları ile Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliğinin kurulmasına, teşkilat, faaliyet ve denetimleri ile organlarının seçimleri ve Müşavirlere uygulanacak disiplin cezalarına dair esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Bakan:Ticaret Bakanını,
- b) Bakanlık:Ticaret Bakanlığını,
- c) Bölge Müdürlükleri; Ticaret Bakanlığına bağlı Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerini,
- ç) Bölge Birliği: Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğini,
- d) Üst Birlik: Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliğini (kısaca TUGÜMBİR),
- e) Ruhsatname: Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği tarafından, Gümrük Müşavirliği, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Mesleğini ifa edenlere verilen belgeyi,
- f) İzin Belgesi: Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği tarafından Gümrük Müşavirlere ve Gümrük Müşavir Yardımcılarına verilen İzin Belgesini,
- g) Yetki Belgesi: Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Mesleğini ifa edenlere verilen belgeyi,
- ğ) Gümrük Müşaviri (GM): Gümrük Müşavirliği Mesleği kamu yararını gözetten bir serbest meslektir. Meslek mensubu olarak Gümrük Kanunu uyarınca Gümrük Müşaviri Ruhsatname sahibi olup, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin her türlü Gümrük işlemini iş sahibinden alacağı vekaletname ile vekil sıfatıyla, Gümrük Kanununa istinaden dolaylı temsilci sıfatıyla iş yapmaya yetkili olan kişiyi,
- h) Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM): Gümrük ve dış ticaret işlemlerinin yasa ve mevzuatlara uygun olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla, Bakanlığın ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının belirlediği bir kısım tespit işlemlerini, kontrol konularını, gözetim ve refakat işlerini yapmaya yetkilendirilen Gümrük Müşavirlerini,
- ı) Gümrük Müşavir Yardımcısı (GMY): Gümrük Müşavir Yardımcısı İzin Belgesi sahibi olup, bir Gümrük Müşavirinin veya Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin yanında çalışan ve yanında çalıştığı Gümrük Müşaviri ya da Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri adına Gümrük idarelerinde iş takip etmeye yetkili olan kişiyi,
- i) Stajyer: Gümrük Müşavirleri ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri yanında stajyer olarak çalışan ancak, Gümrük idarelerinde iş takip etme yetkisi bulunmayan kişileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gümrük Müşavirliği

Gümrük Müşavirleri, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 3 (1) Gümrük Müşavirleri, Gümrük Mevzuatı ile öngörülen tasarruf ve işlemleri iş sahiplerinin vekili sıfatıyla takip ve sonuçlandıran, bu mevzuat çerçevesinde Bakanlıkça verilecek diğer görevleri de yürüten meslek mensubudur. Gümrük Müşavirleri mesleki faaliyetlerini gerçek kişi olarak veya tüzel kişilik oluşturarak sürdürebilirler.

(2) Gümrük Kanunu uyarınca, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin faaliyetler, sahipleri ile bunların vekili sıfatıyla adına hareket eden Gümrük Müşavirleri tarafından takip ve sonuçlandırılır.

(3) Kara, deniz, havayolu ve demiryolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, Transit rejimi beyanında bulunması ve takibi konusunda ancak, Bakanlıkça belirlenecek sayıda GM istihdam etmesi veya Gümrük Müşavirlik Şirketi ile hizmet sözleşmesi yapması koşuluyla temsilci olarak yetkili kılınabilir.

(4) Kara, deniz, havayolu ve demiryolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece özet beyan ve buna ilişkin işlemleri doğrudan temsil yoluyla Bakanlıkça belirlenecek sayıda GM istihdam etmesi veya Gümrük Müşavirlik Şirketi ile hizmet sözleşmesi yapması koşuluyla temsilci olarak yetkili kılınarak takip edebilirler.

(5) Gümrük Müşavirleri, Gümrük ve dış ticaret işlemleri ile ilgili konularda hakemlik, bilirkişilik, danışmanlık, uzlaştırma ve benzeri işleri yapabilir.

(6) Gümrük Müşavirleri, imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin uygunluğundan ve eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin her türlü işlemin gerektirdiği yükümlülüklerin uyulmasından, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutata olarak bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır. Ancak, iş sahiplerince GM'ye Gümrük beyanı yapılmak üzere verilen belgelerin veya verilerin içeriğinden ve doğruluğundan iş sahipleri sorumludur.

(7) GM, yüklendikleri görevleri bu göreve yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve mesleğin gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Üst Birlikçe belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.

(8) GM, mesleği yapmaları yasaklananları çalıştıramayacakları gibi, bu kişilerle meslekle ilgili işbirliği de yapamazlar.

(9) GM, kanunlara göre tutmaya mecbur oldukları ticari veya kanuni defterlerini, vekaletname ve sözleşmelerini; işlerine dair yazdıkları ve aldıkları mektup, faks, telgraf ve benzeri belgeler ile düzenledikleri fatura, makbuz ve masraflarına ilişkin belgelerin digital ortamdaki örneklerini özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla beş yıl muhafaza etmeye mecburdurlar.

(10) GM vekaleten iş yaptıkları firmaya ait işlemleri, Gümrük Müşavirliği Şirketlerinin bordro ve SGK kayıtlarına kayıtlı olmayan GM, GMY, Stajyer ve üçüncü kişilere yaptıramaz ve onlarla iş birliği içerisinde hareket edemezler.

(11) Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYSS) sahibi firmalar tarafından gerçekleştirilen gümrük işlemlerinin dönemsel faaliyet raporları en az beş yıl görev yapmış GM ya da YGM'lerce düzenlenir.

Genel şartlar

MADDE 4 I- Stajyer ve GMY olmak için, aşağıda belirtilen genel şartları taşımak gerekir.

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,

c) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

ç) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçları ile 04.12.2003 tarih ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 12.04.1991 tarihli ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununda düzenlenen suçlardan ceza veya mahkumiyet kararı almamış olmak,

d) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca kesinleşmiş ceza mahkumiyeti nedeniyle devlet memurluğu görevine son verilmemiş veya devlet memurluğundan çıkarılma cezası ile cezalandırılmamış olmak,

e) Hukuk, İktisat, Maliye, İşletme, Finans, Muhasebe, Bankacılık, Kamu Yönetimi, Siyasal Bilgiler ve Endüstri Mühendisliği dallarında eğitim veren fakülte ve yüksek okullardan ve mesleğin çatı örgütü olan Üst Birlik tarafından onaylanan günün değişen koşullarına göre yeni açılan meslek ile ilgili farklı bölümlerden denkliği Yüksek Öğretim Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak,

f) Diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olduktan sonra (e) bendinde belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyede diploma almış olmak ya da ön lisans eğitimi veren Gümrük, Dış Ticaret ve Avrupa Birliği konularında uzmanlık programı olan veya mesleğin çatı örgütü olan Üst Birlik tarafından onaylanan günün değişen koşullarına göre yeni açılan meslek ile ilgili farklı Meslek Yüksek Okullarından mezun olmak,

g) Stajyerlik Kimlik Belgesini/GMY İzin Belgesini teslim almış olmak.

II- Stajyerlik

(1) Stajyer, 4-I inci maddede belirtilen genel şartları taşıyan GM/YGM yanında staj yapan kişidir. Üst Birlik tarafından belirlenen temel eğitim programını, Bölge Birliğince verilerek eğitimi tamamlayıp başarılı olmak şarttır. Bu programda geçen ve üç ayı aşmayan süreler stajdan sayılır. Staj süresi 3 yıldır. Stajyer, gümrüklerde ve gümrüklü alanlarda iş takibi yapamaz, ancak gümrük idaresine ismi ve staj süresi önceden bildirilmesi durumunda, GM/YGM sorumluluğunda gümrüklü yer ve sahalara girip çıkabilir.

(2) Stajyer Kimlik Belgeleri Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır ve düzenlenir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulunca uygun bulma kararı verildiğinde Kimlik Belgeleri Bölge Birliği Başkanı tarafından imzalanır.

III- Gümrük Müşavir Yardımcılığı

(1) GMY, GM yanında çalışan ve onun adına gümrük idarelerinde iş takibi yapan kişidir.

(2) GMY, GM adına ön inceleme ve muayenelerde hazır bulunabilir.

(3) YGM yanında çalışan GMY, bizzat YGM tarafından işlem yapılmasına ilişkin özel düzenleme olmaması kaydıyla özel ve genel antrepolara eşya giriş çıkışı ile ilgili tespit işlemlerinde sayım tutanağını imzalayabilir,

bu işlemlerde kullanılması öngörülen mühür ve kaşeleri kullanabilir ve bu tespit işlemlerine ilişkin gerekli meşruhatı verebilirler.

(4) GMY, beyannamenin imzalanması, tahakkukun tebellüğü, itiraz, tespit raporlarının hazırlanması, imzalanması ve raporlarda düzeltme talebinde bulunma gibi hukuki sonuç doğuracak tasarruflarda bulunamazlar.

Ancak GMY, GM'nin şifresine bağlı olarak kendi şifresi ile TPS başvuruları dahil olmak üzere usulsüzlük cezalarının tebellüğü edilmesi ve yeni bir rejim beyanı sonucunu doğurmayacak düzeltme taleplerinin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetmelik ile belirlenir.

(5) GMY olabilmek için 4-I inci maddede belirtilen genel şartlara ilaveten aşağıda belirtilen özel şartlar da aranır:

a) Staj bitirme belgesine sahip olmak,

b) GMY sınavında başarılı olmak.

(6) GMY Sınavı, Üst Birlik tarafından yapılır ya da Yüksek Öğretim Kurulu Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi veya sınav yapan diğer resmi kuruluşlara yaptırılır. Sınavın esas ve usulleri Yönetmelikle belirlenir.

(7) GMY Sınavına, en fazla beş defa girilebilir.

(8) GMY Sınavında 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmede en az 70 puan alanlar başarılı sayılır.

(9) 4 üncü maddenin altıncı fıkrasında yer alan esaslar GMY için de hüküm ifade eder.

(10) İzin Belgeleri Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği tarafından çipli olarak tek tip düzenlenir ve bastırılır. İzin Belgeleri, tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik hükmündedir.

IV- Gümrük Müşavirliği

(1) GM olabilmek için 4-I inci maddenin (f) alt bendi hariç olmak üzere aynı maddede yer alan diğer koşullara ilaveten aşağıda belirtilen özel şartlar aranır:

a) GM yanında üç yıl süre ile GMY yapmış olmak, Meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılmamış olmak,

b) GM sınavında başarılı olmak,

c) GM İzin Belgesi almış olmak,

(2) GM Sınavı, Üst Birlik tarafından Ön Eleme ve Mesleki Yeterlilik Sınavı olmak üzere iki aşamada yapılır. Ya da Yüksek Öğretim Kurulu Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi veya sınav yapan diğer resmi kuruluşlara da yaptırılabilir. Sınavın esas ve üsülleri Yönetmelikle belirlenir.

(3) GM Ön Eleme ve Mesleki Yeterlilik Sınavlarının her birinden 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmede en az 70 puan alanlar başarılı sayılır. Ön Eleme ve Mesleki Yeterlilik Sınavları yazılı olarak yapılır.

(4) GM sınavına en fazla beş defa girilebilir.

(5) Sınavda başarılı olanlara Üst Birlik tarafından gerekli müracaat belgelerinin tamamlanması üzerine en geç 30 gün içinde İzin Belgesi verilir.

(6) GM Bölgesel Birliğe ve Üst Birliğe üye olmadan mesleki faaliyetlerde bulunamaz.

(7) GM, YGM şirket ortaklık yapılarındaki değişiklikler ile yanlarında bordrolu çalıştırdıkları GM, GMY ve Stajyerlerini sicil yönünden Bölge Birliği'ne bildirmek ve kaydettirmek zorundadır.

V- Bakanlık Personeline İlişkin Özel Hükümler

(1) a) Gümrük idaresinin fiilen gümrük iş ve işlemlerini yapan birimlerinde en az on yıl çalışıp bu görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılan ve 4-I inci maddenin (f) bendi hariç diğer genel şartları taşıyanlar, staj koşulu aranmaksızın GMY sınavına girebilir.

b) Gümrük idaresinin fiilen gümrük iş ve işlemlerini yapan birimlerinde çalışıp bunun on yılını Gümrük Müdür Yardımcısı, Muayene Memuru, Şube Müdürü, Gümrük Müdürü, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürü, Ticaret Uzmanı, Ticaret Müfettişi, Daire Başkanı ve daha Üst unvanlarda geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılan ve 4-I inci maddenin (f) bendi hariç diğer genel şartları taşıyanlar, GM/YGM yanında staj koşuluna tabi tutulmaksızın GM sınavına girebilir.

Sınav Komisyonu ve Sınav Konuları

MADDE 5 (1) Sınav komisyonu, Üst Birlik tarafından yapılmasına karar verilen sınavların yürütülmesini sağlamak ve sınav sonuçlarını değerlendirmekle görevlidir. Komisyon beş üyeden oluşur. Üyelerin ikisi Bakanlık tarafından, ikisi Üst Birlik tarafından, diğer bir üye ise Üst Birlik tarafından önerilecek üç aday arasından Bakanlık tarafından seçilir. Üst Birlik Yönetimi tarafından belirlenecek adaylar en az on beş yıl GM İzin Belgesine sahip ve fiilen Mesleki faaliyetlerini sürdüren kişiler arasından seçilir. Bakanlık tarafından belirlenecek komisyon üyeliklerine aday gösterileceklerin Hukuk, İktisat, Maliye, İşletme, Muhasebe, Bankacılık, Kamu Yönetimi, Siyasal Bilgiler, Uluslararası İlişkiler, Endüstri Mühendisliği, Gümrük, Dış Ticaret, Lojistik dallarından lisans veya lisansüstü seviyesinde mezun olmaları ve bu konularda on beş yıl çalışmış veya bu kadar süre öğretim üyeliği veya öğretim görevlisi hizmeti yapmış olmak şarttır.

(2) GMY Sınavı aşağıdaki konulardan yapılır:

Soruların % 20'si Türkçe, Matematik, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ile Vatandaşlık Bilgisi konularını içeren genel yetenek ve genel kültür sorularından, % 80'i ise Gümrük Kanunu, Gümrük Yönetmeliği, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Üst Birlikçe Yönetmelikle belirlenen konulardan oluşur.

(3) GM Sınavı aşağıdaki konulardan yapılır:

- a) Gümrük Kanunu ve Gümrük Mevzuatının uygulanmasına ilişkin ikincil düzenlemeler,
- b) 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve bu Kanuna ilişkin ikincil düzenlemeler,
- c) Dış Ticaret ve Kambiyo Mevzuatı,

ç) Gümrüğe ilişkin İktisadi, Ticari ve Mali Konular, Uluslararası Anlaşmalar İle Avrupa Birliği Mevzuatının gümrüğe ilişkin hükümleri,

d) Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnâmesi.

e) İkincil düzenlemeler ve sınav konularının yüzdelik dağılımına ilişkin usul ve esaslar Yönetmelik ile belirlenir.

(4) Üst Birlik sınavların adil, tarafsız ve mevzuatına uygun bir şekilde yapılması için gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 6- I- (1) YGM, Gümrük Kanununa istinaden ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri, Nihai Kullanım, Basitleştirilmiş Usul Uygulamaları, Sonradan Kontrol, yurt dışı yerinde tespit işlemleri ve çerçevesi Bakanlıkça belirlenecek diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak, Gümrük Mevzuatı

hükümleri çerçevesinde Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yürütmek ve belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve Gümrük Kanununda belirtilen şartları taşıyan GM'dir.

(2) YGM, yapmış olduğu tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğruluğundan mesleği icabı bilmesi gereken ve kendisine sunulan bilgi ve belgeler ile sınırlı olmak üzere sorumludur. Bu YGM'ler, yaptıkları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğru olmaması halinde, tespit işleminin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezaların ödenmesinden yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(3) Birinci fıkrada geçen tespit işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile YGM'nin çalışma usul ve esasları Üst Birlikçe düzenlenir.

(4) 3 üncü maddenin beş, yedi, sekiz, dokuz, ve onuncu fıkralarında yer alan esaslar YGM için de hüküm ifade eder.

II- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Olabilme Şartları

(1) YGM olabilecek kişilerin aşağıda belirtilen şartları taşıyor olmaları gereklidir:

- a) En az yedi (beş) yıl süre ile GM İzin Belgesi sahip olmak,
- b) Son beş yıl içinde kesinleşmiş geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak,
- c) Dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde iş takip etmemek ve bu amaçla kurulmuş tüzel kişiliklere ortak olmamak,
- ç) YGM Yetki Belgesini almış olmak.

(2) 4-V uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca GM İzin Belgesine sahip olanlar bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmüne tabidir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada sayılan niteliklere sahip olan GM gerekli evrakla Üst Birliğe müracaat eder. Üst Birlik evrakı değerlendirilmek üzere YGM komisyonuna iletir.

III- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Komisyonu

(1) YGM başvuruları 5 üyeden oluşan YGM Komisyonu tarafından değerlendirilir.

(2) Üyelerden biri Bakanlık tarafından, dört üye ise Üst Birlik tarafından en az on yıl GM/YGM İzin Belgesine sahip olan kişiler arasından seçilir. Komisyon kendi arasından bir Başkan seçer.

(3) Komisyon Üst Birlik tarafından gerekli görüldüğü zamanlarda toplanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği**

Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri

MADDE - 7 (1) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri, bu Kanunda yazılı esaslar uyarınca GM/YGM, GMY ve Stajyerlerin ihtiyaçlarını karşılamak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mesleki faaliyetleri kolaylaştırmak, GM'lerin birbirleriyle ve iş sahipleriyle olan ilişkilerinde dürüstlüğü, etik değerleri ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

(2) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri, kuruluş amacı dışında hiçbir faaliyet gösteremez.

(3) Bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz ve başvuru yapılan Bölge Müdürlüğü görev alanı içerisinde ikamet eden, en az ikiyüzelli GM ve YGM'nin Üst Birliğe yazılı başvurusu üzerine her Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün görev alanı içerisinde bir Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ihtiyaç olması ve Üst Birlikçe uygun bulması halinde kurulabilir. Ancak, bir Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü alanında birden fazla Bölge Birliği kurulamaz. Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri kuruluşlarını Üst Birlik Yönetim Kurulu aracılığıyla Bakanlığa bildirmekle tüzel kişilik kazanır.

4) GM/YGM/GMY faaliyet merkezlerinin bulunduğu bölgedeki Birliğe üye olur. Birliğe üye olmayan GM/YGM/GMY mesleki faaliyette bulunamaz.

(5) Yeterli sayıda GM/YGM bulunmadığı için Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği kurulamayan yerlerde çalışan GM/YGM hangi birliğe üye olabilecekleri Üst Birlikçe belirlenir ve bu karar Bakanlığa bildirilir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri, buralarda ikamet eden ve Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Üyesi olan en az bir GM/YGM Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Temsilcisi olarak görevlendirebilir.

Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin Gelirleri

MADDE 8- (1) Birliğin gelirleri aşağıdaki gibi olup, usul, esas ve miktarları yayınlanacak Yönetmelik ile belirlenir;

- a) Birliğe giriş ve kayıt ücretleri,
 - b) Yıllık aidatlar,
 - c) Stajyerler için, ilk sicil kayıt ve yıllık güncelleme ücretleri,
 - ç) Belge bedelleri,
 - d) Yapılan hizmetler karşılığı alınan ücretler,
 - e) Tarife tasdik ücreti,
 - f) Para cezaları,
 - g) Yardım ve bağışlar ile teberru bedelleri,
 - ğ) Elektronik veri paylaşım gelirleri,
 - h) Çeşitli gelirler,
 - ı) İktisadi işletme gelirleri,
 - i) Meslek mensuplarının gümrük beyanlarında kullandıkları ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında işlem görmek amacıyla düzenlenen her türlü basılı ve dijital ortamdaki belgeler karşılığı alınan ücretler,
- (2) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği gelirlerinin tahsili, vadesinde ödenmeyen alacaklar hakkında tahakkuk ettirilecek gecikme zammı oranına ilişkin usul ve esaslar Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kurulu tarafından belirlenir.
- (3) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği giriş ücreti ve yıllık aidatı; üyeler için on altı yaşından büyüklere uygulanan brüt asgari ücretin iki katından fazla ve yarısından az olamaz. Mesleğini aktif olarak yürütmediğini beyan eden ve üyeliğini devam ettirmek isteyen GM'lerden alınması gereken aidatın ¼'ü alınır.

(4) Geçmiş yıllara ait ödenmeyen aidat borcu bulunan GM, YGM ve GMY seçme ve seçilme haklarını kullanamaz, Genel Kurullara katılamaz, üyelik haklarından faydalanamaz. 3 yıl üst üste aidatlarını ödemeyen üyelerin üyeliği düşer ve bu durum Bakanlığa bildirilerek Üyenin İzin/Yetki Belgesi/Ruhsatnamesi iptal edilir.

(5) Elektronik veri paylaşım gelirlerinin tahsil ve dağıtımı, Yönetmelikle belirlenir.

Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Organları ve Görevleri, Seçilme yeterliliği ve seçimin şekli

MADDE 9- Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri Organları; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu, Danışma Kurulu'dur.

I- (1) Genel Kurul, Birliğe üye GM, YGM ve GMY'lerden oluşur.

(2) Genel Kurulun görevleri şunlardır:

a) Üst Birliklerin amaçlarının gerçekleştirilmesi için gereken karar ve tedbirleri almak,

b) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu ve Danışma Kurulu Üyeleri ile yedek üyelerini seçmek,

c) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği için gerekli taşınır ve taşınmazları satın almak, satmak, ipotek etmek ve bunların üzerinde her türlü aynî hak tesis etmek, kaldırmak hususunda Yönetim Kuruluna yetki vermek,

ç) Yönetim Kurulunca yapılacak teklifleri incelemek ve karara bağlamak,

d) GM, YGM, GMY ve Stajyerlerince uyulması zorunlu meslekî kararlar alınması konusunda Birliğe tekliflerde bulunmak,

e) Bütçeyi ve kesin hesapları tasdik etmek,

f) Yönetim Kurulunun ve Denetleme Kurulunun ibra edilip edilmemesine, gerektiğinde sorumlu görülenler hakkında disiplin soruşturmasına karar vermek,

g) Yönetim Kurulu tarafından belirlenen Birliğe giriş ücretini ve üye yıllık aidatını aynen veya değiştirerek onaylamak, yıllık ve munzam aidatların ödeneceği tarihleri belirlemek,

ğ) Yönetim Kuruluna her yıl asgari ücret tarifesini hazırlama ve Üst Birlik Yönetim Kuruluna sunma yetkisi vermek,

h) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulunun çalışma raporunu incelemek, kabul etmek,

ı) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin görevlerine giren diğer işleri, gündeme dayanılarak veya üyelerin teklifleri üzerine inceleyip karara bağlamak,

i) Tahsili imkânsızlaşan alacakların takibinden vazgeçme, ölen veya Birliğe olan aidat borçlarını, yangın, sel, deprem ve benzeri tabii afetler gibi mücbir sebeplerden dolayı ödeme güçlüğü içinde olan üyelerin aidat borçlarının affı ve/veya yeniden yapılandırılmaları ile Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği veya üyeler adına açılacak davalar konusunda Yönetim Kurulundan gelen teklifleri inceleyip karara bağlamak ve gerekli gördüğünde bu konuda Yönetim Kuruluna yetki vermek.

j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak

k) Seçimli Genel Kurul, üç yılda bir Ekim ayında, Yönetim Kurulu Başkanının daveti üzerine, bütçeyi ve gündemdeki diğer maddeleri görüşmek ve gereken seçimleri yapmak üzere toplanır.

l) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kurulu, Yönetim Kurulu Başkanının, Yönetim Kurulunun veya Denetleme Kurulunun gerekli gördüğü hallerde olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Gümrük Müşavirleri Bölge

Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Birliğe kayıtlı üyelerin beşte birinin görüşme konularını belirten yazılı talebi üzerine, en geç onbeş gün içinde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak zorundadır. Denetleme Kurulu ancak, bütçe ve kesin hesaplar ile Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin diğer işlemlerinde kanun ve ilgili mevzuata aykırılık bulunduğu gerekçesi ile Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Ancak olağanüstü toplantı seçim amaçlı yapılamaz, seçim hariç gündeme alınmak istenilen konular hakkında olağanüstü toplantı yapılabilir.

m) Üyelere, Genel Kurul toplantısına çağrı bildirimi toplantı gününden en az onbeş gün önce tebligat kanuna uygun vasıtalarla veya ilan ile bildirilir. Çağrı bildiriminde toplantının yeri, tarihi, saati, gündemi, ilk toplantıda yeterli çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantının yeri, tarihi ve saati yazılır. İki toplantı arasında iki haftadan az süre olamaz.

n) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır, ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamazsa, ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, ikinci toplantıya katılan üye sayısı; Yönetim, Denetleme, Disiplin ve Danışma Kurulları Asıl Üyelerinin toplamının iki katından aşağı olamaz. Genel Kurul toplantılarında kararlar hazır bulunanların salt çoğunluğu ile alınır.

o) Genel Kurul Toplantıları çağrı bildirimi belirtilen gün, yer ve saatte yapılır. Genel Kurul Üyeleri, Bölge Birliği Yönetim Kurulunca düzenlenen listedeki adlarının karşısını imzalayarak toplantı yerine girer. Toplantı, Bölge Birliği Yönetim Kurulu Başkanı veya görevlendireceği Yönetim Kurulu Üyesi tarafından açıldıktan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir Divan Başkanı, bir Başkan Vekili ve üç Kâtip seçilir, Katip Üyelerden biri GMY'lerden seçilir.

ö) Genel Kurul toplantılarında önceden bildirilen gündemdeki konular görüşülür. Genel Kurul Üyelerinin beşte birinin imzası ile teklif edilen konular da gündeme ilave edilir.

II Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulu Seçilme Yeterliliği, Şekli, Görevleri, Toplantı Usulleri

(1) Yönetim Kurulu Üyeleri, GM/YGM ve GMY olarak meslekte en az beş yılını dolduran üyeler arasından seçilir.

(2) Oy pusulasına, Kurullara seçilecek Asıl Üye sayısı kadar Yedek Üye isimleri matbu liste halinde tek bir listede yazılması zorunludur. Oy pusulasına seçilecek Asıl Üye sayısından daha fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

(3) Seçime katılan üyelerden en çok oyu alan aday listesi seçilir. Adayların aldıkları oylarda eşitlik halinde kura çekilir.

(4) Seçilme yeterliliğini kaybeden Yönetim Kurulu Üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

(5) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulu; Genel Kurulca kendi üyeleri arasından üç yıl için seçilir. Kurul, üye sayısı bine kadar olan Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinde dokuz asıl, dokuz yedek (7 GM/YGM, 2 GMY); binden fazla olan Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri ise on bir asıl, on bir (8 GM/YGM, 3 GMY) yedek üyeden oluşur.

(6) Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasından bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı, bir Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Sekreteri bir Muhasip Üye seçer. Başkan ve Başkan Yardımcıları GM/YGM olan üyeler arasından seçilir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği hukuki temsilcisi Yönetim Kurulu Başkanıdır.

(7) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin bütçe teklifini düzenlemek ve Genel Kurulun onayına sunmak,

- b)Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kuruluna çalışmalar hakkında rapor vermek ve Genel Kurul kararlarını yerine getirmek,
- c)Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği adına taşınır ve taşınmaz mal almak, satmak, ipotek etmek ve bunların üzerinde her türlü aynî hak tesis etmek, kaldırmak veya bu gibi konularda Yönetim Kurulu Başkanına veya bir Yönetim Kurulu Üyesine yetki vermek,
- ç) Yönetim, Denetleme,Disiplin ve Danışma Kurulu Üyeleri de dâhil olmak üzere, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Üyeleri hakkında disiplin soruşturması açılmasına karar vermek,
- d)Birliğe giriş ücretini ve üye yıllık aidatını belirleyerek Genel Kurulun onayına sunmak,
- e)Gümrük Müşavirliği hizmetleri için uygulanan Asgari Ücret Tarifelerini hazırlayarak Üst Birliğe sunmak,
- f) Üyeler ve Stajyerler için sicil kayıtlarının tutulmasını sağlamak,
- g)Kanunlarla verilen diğer işleri yapmak.
- ğ)Üst Birliğe temsilci olarak katılım sağlamak üzere ,Üyeleri arasından seçecekleri meslekte on yılını dolduran GM, YGM ve GMY temsilcilerini seçmek

(9) Yönetim Kurulu ayda bir defadan az olmamak üzere her ay düzenli olarak toplanır. Yönetim Kurulu, ayrıca, Başkan veya Yönetim Kurulu dokuz üyeden oluşarlarda en az beşinin, on bir üyeden oluşarlarda en az altısının görüşme konusunu içeren yazılı isteğı üzerine toplanır.

(10) Yönetim Kurulu salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır. GM, YGM ve GMY Bölge Birliği Yönetim Kurulu Başkanı veya Yönetim Kurulu Üyeleri, kendileri ile ilgili olan işlerin görüşülmesine katılamaz.

(11)Yönetim Kurulu kararları Başkan ve Üyeler tarafından Karar Defterine yazılır ve imzalanır. Yönetim Kurulunun mutat toplantı yeri Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği merkezidir. Mutat toplantı yerinden başka bir yerde toplantı yapılacağı zaman, bu toplantının yer ve saati Yönetim Kurulu Üyelerine elektronik iletişim kanalları üzerinden tebliğ edilir. Ardı ardına üç olağan toplantıya özürsüz olarak katılmamış olan üye, istifa etmiş sayılır ve durum Yönetim Kurulu Kararıyla tespit edilir ve yerine ilk Yedek Üye getirilir.

III- Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Denetleme Kurulu ve Görevleri

(1) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Denetleme Kurulu, Genel Kurulca, en az beş yıl Müşavir olarak çalışan üyeleri arasından üç yıl için seçilen üç üyeden oluşur. Ayrıca üç Yedek Üye seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üyeler ilk toplantılarında kendi aralarından bir Başkan seçer.

(2) Denetleme kurulu, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin işlem ve hesaplarını denetlemek ve bu hususta Genel Kurula rapor vermek,

(3) Yönetim Kurulunun Kanun ile verilen görevlerini ve Genel Kurulda Yönetim Kuruluna verilen görevleri yerine getirip getirmediğini denetlemek,

(4) Bu kanunun 9. Maddesinin I-2. Fıkrası 1 bendinde düzenlenen hallerde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak,

IV Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulu ve Görevleri

(1) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulu, Genel Kurulca en az yedi yıl GM/YGM ve GMY olarak çalışan üyeleri arasından üç yıl için seçilen dört GM/YGM ve bir GMY Üyeden oluşur. Ayrıca

dört GM/YGM ve bir GMY Yedek Üye seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üyeler ilk toplantılarında kendi aralarından GM/YGM olan bir Başkan ve yokluğunda görev yapmak üzere bir Başkan Yardımcısı seçer.

(2) Disiplin Kurulu salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

(3) Disiplin Kurulu, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulu ve Üst Birlik Yönetim Kurulu ile Bakanlık tarafından disiplin soruşturması açılması kararı üzerine GM, YGM, GMY ve Stajyerler hakkında disiplin soruşturması yaparak, disiplinle ilgili yetkisi dâhilindeki kararları ve cezaları verir ve Kanunla verilen diğer yetkileri kullanır. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulu Üyeleri kendileri ile ilgili olan işlerin görüşmesine katılamaz.

(4) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulunun kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Üst Birlik Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir.

V- Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Danışma Kurulu ve Görevleri

(1) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Danışma Kurulu, Genel Kurulca, en az onbeş yıl Müşavir olarak çalışan üyeleri arasından üç yıl için seçilen beş üyeden oluşur. Ayrıca beş Yedek Üye seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Geçmiş dönem Bölge Birliği Başkanları Danışma Kurulu Doğal üyesidirler. Üyeler ilk toplantılarında kendi aralarından bir Başkan seçer.

(2) Danışma Kurulu, mesleki sorunları görüşmek, görüş ve önerilerde bulunmak, Bölge Birliği Yönetim Kurulu'na getirilecek konular ile gündemi görüşmek üzere, Danışma Kurulu Başkanının yazılı çağrısı ile toplanır. Toplantının yeri, saati ve gündemi Danışma Kurulu üyelerine on gün önce yazılı veya elektronik posta yolu ile bildirir.

(3) Danışma Kurulu kararları, toplantıda hazır bulunanların salt çoğunluğu ile alınır. Toplantıda alınan kararları Birlik Yönetim Kuruluna yazılı veya elektronik posta yolu ile bildirir.

(4) Danışma Kurulu Kararları bağlayıcı olmayıp, tavsiye niteliğindedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği

Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Ve Görevleri

MADDE 10- (1) Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği, Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri arasındaki Üst Birlik ve dayanışmayı temin etmek, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği mensuplarının mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbirleriyle ve işlemlerini yürüttükleri kişiler ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplinini, saygınlığını ve ahlâkını korumak; ülkenin kalkınması, ekonominin, dış ticaretin gelişmesi için ulusal ya da uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli çalışmaları yapmak ve bu Kanunda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur.

(2) Birliğin merkezi İstanbul'dadır. Birliğin kısa adı TUGÜMBİR'dir.

Üst Birliğin Görevleri

(1) Üst Birliğin görevleri şunlardır:

a) Mesleğin geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak,

b) GM, YGM, GMY ve Stajyerlerin menfaatlerini, mesleki ahlak, ilke ve geleneklerini korumak,

- c) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve mesleği ilgilendiren konularda yetkili mercilere görüş bildirmek, idari işlem ve eylemlere yönelik yetkili mercilere başvurmak dava açmak,
- ç) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri arasında çıkacak mesleki anlaşmazlıkları kesin olarak çözmek, uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek,
- d) Bu Kanuna göre çıkarılacak Yönetmelikleri hazırlamak,
- e) Gerektiğinde Milli ve Milletlerarası Mesleki Kuruluşlara üye olmak, milletlerarası mesleki toplantılara katılmak,
- f) Gümrük Mevzuatının uygulanmasıyla ilgili olarak Bakanlıkça verilecek görevleri yerine getirmek,
- g) Bu Kanun hükümlerine göre yapılması gereken sınavları yapmak,
- ğ) GM, YGM, GMY ve Stajyerlere Ruhsat, İzin, Yetki ve Kimlik Belgelerini vermek veya almak,
- h) Mesleki konularda resmî makamlarca istenen bilgi ve görüşleri vermek,
- ı) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin hazırlayacakları bütçenin şekil ve muhasebe usullerini tespit etmek,
- i) Meslek mensuplarının eğitimini sağlamak, Gümrük ve Dış Ticaret ile Kaçakçılık Kanunu konularında bilirkişilik sertifika eğitimleri vermek,
- j) Üyeler ve Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri arasında dayanışmayı sağlamak ve haksız rekabeti önleyici tedbirler almak,
- k) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

Üst Birliğin Gelirleri

MADDE 11- (1) Üst Birliğin gelirleri, Birliğe dâhil Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin gelirlerinden alınacak paylar, Birliğe ait mal varlığından sağlanan gelirler, Ruhsatname, İzin Belgesi ve Kimlik Belgesi ücretleri ile diğer gelirlerden oluşur.

(2) Üst Birlik tarafından yapılacak eğitim ve sosyal faaliyetlerden elde edilen gelirler,

(3) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri her yıl tahsil ettikleri her türlü gelirlerinin yüzde sekizini aidat olarak, Üst Birlik Yönetim Kurulunun belirleyeceği bankalardan birine Üst Birlik adına yatırmak zorundadır.

(4) Üst Birlik aidatları Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin bir önceki yıl fiili geliri üzerinden hesap edilerek Mart ve Eylül aylarında eşit iki taksitte yatırılır.

Üst Birliğin Organları ve Görevleri

MADDE 12- (1) Üst Birlik organları; Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu ve Danışma Kurulu'dur.

I- Üst Birlik Genel Kurulu ve Görevleri

(1) Üst Birlik Genel Kurulu, Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri Üyeleri arasından seçtikleri meslekte on yılını dolduran GM, YGM ve GMY temsilcileri ile doğal temsilcilerden meydana gelir. Her Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulunca; GM/YGM Üye sayısı bine kadar olanlarda onda biri Oranında, bin ve üzeri olanlarda onbeşte bir oranında GM/YGM temsilci ile aynı oranda yedek temsilci seçer, GMY üye sayısı bine kadar olanlarda otuzda biri oranında, GMY üye sayısı bin ve üzeri olanlarda ellide biri oranında GMY temsilci ile aynı oranda yedek temsilci seçer. Bu suretle hesaplanan rakamın küsurlu olması halinde yarıdan az olanlar nazara alınmaz, fazlalar ise tüme tamamlanır. Temsilciler, her Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğinin Yönetim Kurulu tarafından üç yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üst Birlik

Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Disiplin Kurulu Üyeleri ile Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Başkanları ile Yönetim Kurulu Üyeleri ve Geçmiş Dönem Üst Birlik/Bölge Birlik Başkanları doğal temsilci olup, Genel Kurul toplantılarına katılma, aday olma ve oy kullanma hakkına sahiptir.

(2) Genel Kurulun görevleri şunlardır:

- a) Üst Birlik Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu ve Danışma Kurulu Üyeleri ile Yedek Üyelerini seçmek,
- b) Üst Birlik Yönetim Kurulunca hazırlanacak Yönetmelik, Faaliyet Raporları ile Denetleme Kurulu Raporlarını incelemek ve onaylamak,
- c) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri arasında işbirliği kurmak ve bunların gelişmelerini sağlayıcı gerekli tedbir ve kararları almak,
- ç) Üst Birlik bütçe ve kesin hesabını görüşerek karara bağlamak,
- d) Üst Birlik için gerekli taşınır ve taşınmazları satın almak, satmak, ipotek etmek ve bunlar üzerinde her türlü aynı hak tesis etmek, kaldırmak hususunda Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- e) Uyulması mecburi meslekî kararları almak,
- f) Yönetim Kurulunun ibra edilip edilmemesine, sorumlu görülenler hakkında disiplin soruşturmasına karar vermek,
- g) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.
- h) Genel Kurul üç yılda bir Kasım ayında Üst Birlik Yönetim Kurulu kararı üzerine Başkanının daveti ile toplanır.
- i) Genel Kurul, temsilcilerin dörtte bir yazılı talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılır. Üst Birlik Yönetim Kurulu Başkanı, Üst Birlik Yönetim veya Denetleme Kurulunun gerekli gördüğü hallerde de Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Olağanüstü toplantı seçim amaçlı yapılamaz, seçim hariç gündeme alınmak istenilen konular hakkında olağanüstü toplantı yapılabilir.
- j) Genel Kurul Toplantısı, Çağrı bildirimi toplantı gününden en az onbeş gün önce tebligat kanuna uygun vasıtalarla veya ilan ile bildirilir. Çağrı bildiriminde toplantının yeri, tarihi, saati, gündemi, ilk toplantıda yeterli çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantının yeri, tarihi ve saati yazılır. İki toplantı arasında iki haftadan az süre olamaz.
- k) Genel Kurul, temsilcilerin tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamazsa ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak ikinci toplantıya katılan temsilci sayısı Üst Birlik Yönetim, Denetleme, Disiplin ve Danışma Kurulları Asıl Üyeleri toplamının iki katından az olamaz.
- l) Genel Kurul toplantıları çağrı bildirimi belirtilen gün, yer ve saatte yapılır. Temsilciler, Üst Birlik Yönetim Kurulunca düzenlenen listedeki adlarının karşısını imzalayarak toplantı yerine girer. Toplantı, Üst Birlik Yönetim Kurulu Başkanı veya görevlendireceği Yönetim Kurulu Üyesi tarafından açıldıktan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir Divan Başkanı, bir Başkan Vekili ve üç Kâtip seçilir, Katip Üyelerden biri GMY'lerden seçilir.
- m) Genel Kurul toplantılarında önceden bildirilen gündemdeki konular görüşülür. Üst Birlik Genel Kurulu temsilcilerinden toplantıda hazır bulunanların dörtte birinin imzası ile teklif edilen konular da gündeme ilave edilir.

n) Genel Kurul Toplantılarında hazır bulunanların salt çoğunluğu ile karar verilir. Toplantıyı Divan Başkanı yönetir, Kâtipler toplantı tutanağını düzenler ve tutanak Divan Başkanı ile Üst Birlikte Divan Üyeleri tarafından imzalanır.

II- Üst Birlik Yönetim Kurulu, Görevleri Ve Toplantıları

(1) Üst Birlik Yönetim Kurulu, Üst Birlik Genel Kurulu Üyeleri arasından üç yıl için seçilen onbir (9 GM/YGM, 2 GMY) asıl ve onbir (9 GM/YGM, 2 GMY) Yedek Üyeden oluşur.

(2)Yönetim Kurulu Üyeleri arasından bir Başkan, bir Başkan Yardımcısı, bir Genel Sekreter, bir Muhasip Üye seçer. Başkan, Başkan Yardımcıları ve Genel Sekreter GM/YGM olan üyeler arasından seçilir. Birliğin hukuki temsilcisi Yönetim Kurulu Başkanıdır.

(3)Üst Birlik Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Genel Kurul kararlarını yerine getirmek,

b)Üst Birlik adına Kanunla tanınan yetkiler dairesinde iktisap ve taahhütlerde bulunmak,

c)Üst Birlik adına taşınır ve taşınmaz mal almak, satmak, ipotek etmek ve bunlar üzerinde her türlü aynî hak tesis etmek, kaldırmak; bu konularda Yönetim Kurulu Başkanı veya bir Yönetim Kurulu Üyesine yetki vermek,

ç) Bütçeyi yapmak ve uygulamak,

d)Bu Kanun hükümlerine göre yapılması gereken sınavları yapmak,

e)Ruhsatname, Mesleki İzin ve Kimlik Belgelerini vermek,

f)Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kurullarınca kabul edilen Gümrük Müşavirliği ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği hizmetleri için uygulanan Asgari Ücret Tarifelerini belirlemek.

g)Yönetim, Denetleme Disiplin ve Danışma Kurulu Üyeleri de dâhil olmak üzere, Üst Birlik ve Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Üyeleri hakkında disiplin soruşturması açılmasına karar vermek,

ğ) Mesleğe ilişkin raporlar hazırlamak,

h)Bu Kanun uyarınca çıkarılacak Yönetmelikleri hazırlamak,

ı)Kanunlarla verilen diğer işleri yapmak.

i)Ülke genelinde ilan edilen olağanüstü durumlarda(savaş, afet, salgın hastalık, olumsuz hava şartları vb.) bu kanunda belirtilen sürelerin uzatılması, ertelenmesi ve uygulamada Genel Kurulda alınması gereken karar olması halinde, olağanüstü durum sonlanıncaya kadar tüm kararları almaya Üst Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir.

(4) Yönetim Kurulu, ayda bir defadan az olmamak üzere, Başkan tarafından, doğrudan doğruya veya üyelerden en az altısının görüşme konusunu içeren yazılı isteği üzerine toplantıya çağrılır.

(5) Yönetim Kurulu salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır. Üst Birlik Başkanı veya Yönetim Kurulu Üyeleri, kendileriyle ilgili oldukları işlerin görüşülmesine katılamaz. Yönetim Kurulu Kararları hakkında düzenlenen tutanak Başkan ve Üyeler tarafından imzalanır. Yönetim Kurulunun mutata toplantı yeri Üst Birlik merkezidir. Mutata toplantı yerinden başka bir yerde toplantı yapılacağı zaman, bu toplantının yer ve saati Yönetim Kurulu Üyelerine elektronik iletişim kanalları üzerinden tebliğ edilir. Ardı ardına üç olağan toplantıya özürsüz olarak katılmamış olan üye, istifa etmiş sayılır ve durum Yönetim Kurulu Kararıyla tespit edilir.

III- Üst Birlik Denetleme Kurulu ve Görevleri

(1) Üst Birlik Denetleme Kurulu, en az on yıl GM/YGM olarak fiilen mesleki faaliyet gösteren Genel Kurul Üyeleri arasından üç yıl için üç üyeden oluşur. Ayrıca üç yedek üye seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Denetleme Kurulu Üyeleri kendi aralarından bir Başkan seçer.

(2) Denetleme Kurulu, Birliğin işlem ve hesaplarını denetlemek ve bu hususta Genel Kurula rapor vermekle görevlidir.

(3) Yönetim Kurulunun Kanun ile verilen görevlerini ve Genel Kurulda Yönetim Kuruluna verilen görevleri yerine getirip getirmediğini denetlemek,

(4) Bu Kanunun 12.Maddesinin I-2. Fıkrası 1 bendinde düzenlenen hallerde Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırmak,

IV- Üst Birlik Disiplin Kurulu ve Görevleri

(1) Üst Birlik Disiplin Kurulu, en az on yıl GM/YGM olarak fiilen mesleki faaliyet gösteren Genel Kurul Üyeleri arasından üç yıl için seçilecek en az beş asıl ve beş yedek üyeden meydana gelir. Asıl ve yedek üyeler arasında birer kişi GMY arasından seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Disiplin Kurulu kendi üyeleri arasından bir Başkan ve bir Başkan Yardımcısı seçer. Disiplin Kurulu en az üç üyenin hazır bulunmasıyla toplanır. Kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir. Üst Birlik Disiplin Kurulu Üyeleri kendilerinin ilgili olduğu işlerin görüşmesine katılamaz.

(2) Üst Birlik Disiplin Kurulu, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurullarının geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma ve meslekten çıkarma cezasına ilişkin tekliflerini inceleyerek karara bağlamak, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurullarının Kararlarına karşı yapılacak itirazları incelemek ve bu konularda gerekli kararları vermekle görevlidir.

V- Üst Birlik Danışma Kurulu ve Görevleri

(1) Üst Birlik Danışma Kurulu, Genel Kurulca, en az onbeş yıl Müşavir olarak çalışan üyeleri arasından üç yıl için seçilen beş üyeden oluşur. Ayrıca beş Yedek Üye seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Geçmiş dönem Üst Birlik Başkanları Danışma Kurulu Doğal üyesidirler. Üyeler ilk toplantılarında kendi aralarından bir Başkan seçer.

(2) Üst Birlik Danışma Kurulu, mesleki sorunları görüşmek, görüş ve önerilerde bulunmak, Üst Birlik Yönetim Kurulu'na getirecek konular ile gündemi görüşmek üzere, Üst Birlik Danışma Kurulu Başkanının yazılı çağrısı ile toplanır. Toplantının yeri, saati ve gündemi Danışma Kurulu üyelerine on gün önce yazılı veya elektronik posta yolu ile bildirir.

(3) Üst Birlik Danışma Kurulu kararları, toplantıda hazır bulunanların salt çoğunluğu ile alınır. Toplantıda alınan kararları Üst Birlik Yönetim Kuruluna yazılı veya elektronik posta yolu ile bildirir.

(4) Üst Birlik Danışma Kurulu Kararları bağlayıcı olmayıp, tavsiye niteliğindedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik Organlarının Seçim Esasları

MADDE 13- (1) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri ile Üst Birliğin organ seçimleri gizli oy ve açık tasnif yöntemiyle yapılır. Seçim işlemleri bu maddede belirtilen esaslara göre Bakanlık gözetimi altında gerçekleştirilir. Eşit oy alanlar arasında kura çekilir. Organlara seçilecek GM/YGM ve GMY ayrı listelerde ve ayrı sandıklarda oy kullanarak kendi temsilcileri tarafından seçilir.

(2) Oy pusulasına, Organlara seçilecek Asıl Üye sayısı kadar Yedek Üye isimleri ile birlikte, tek bir matbu liste halinde GM/YGM ile GMY ler ayrı matbu listelerde yazılması zorunludur. Oy pusulasına seçilecek Asıl Üye sayısından daha fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

(3) Seçimli Genel Kurul Toplantısından en az onbeş gün önce, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik seçimleri için üyeleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya dair hususları belirten bir yazıyla Üst Birlikte Bakanlığa tevdi edilir. Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak, görüşmelerin, belirlenen günün akşamı saat ondokuza kadar sonuçlanması esastır, ancak belirlenen günde sonuçlanmaması halinde seçimlerin ertesi günü dokuz ilâ onyedici saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.

(4) Bakanlık Gözetmeni, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra, seçime katılacak üyeleri belirleyen liste ile birinci fıkrada belirtilen diğer hususları gösteren belgeleri imzalar. İmzalanan liste ile toplantıya ait diğer hususlar Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ait diğer hususlar Divan Kurulu tarafından onaylanarak ilgili Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğine veya Üst Birliğe gönderilir.

(5) Divan Kurulu seçimlerin Kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder. Divan Kurulu Başkanı seçimlerin yapılması ve tasnifi için gerektiğinde Genel Kurul Üyeleri arasında görevlendirme yapabilir.

(6) İkiyüzelli kişiden fazla üye bulunması halinde her ikiyüzelli kişi için bir oy sandığı bulunur.

(7) Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim Bakanlık Gözetmeni, Divan Kurulu Başkanı ve Üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler Üst Birlikte saklanır, tutanağın bir örneği saklanmak üzere Bakanlığa tevdi edilir.

(8) Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren üç iş günü içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, Divan Kurulu tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra Divan Kurulu yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğe ile Üst Birliğe bildirir.

(9) Oy verme işlemi, gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Hazirun Listesinde adı yazılı bulunmayan GM/YGM yada GMY oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğini Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat etmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

(10) Organlara aday olanların isimlerinin bulunduğu matbu listelerden oluşan oylar, üzerinde Üst Birliklerin mührü bulunan zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Aynı anda iki ayrı matbu listede isimleri yazılan kişiler için kullanılan oylar veya mühürsüz zarflara konulan oylar geçersiz sayılır.

(11) Divan Kurulu, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya Kanuna aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğine ve Üst Birliğe bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile bu Kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

(12) Seçimler kesin sonuca bağlandıktan üç işgünü içerisinde organlara seçilen üyelere Divan Kurulu tarafından Mazbataları verilir. Mazbatalarını alan organların üyeleri görevlerine başlarlar.

(13) Seçimler sırasında Divan Başkanı ve Üyelerine karşı işlenen suçlar, kamu görevlilerine karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

(14) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler, sendika ve sendika Üst kuruluşları aday gösteremez.

(15) Seçimler sırasında Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin ve Danışma Kurullarından sadece birine aday olunabilir.

(16) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Kanunun Yedinci Bölümündeki suç ve cezalara ilişkin hükümler uygulanır.

Organların; Denetimi, Uluslararası Kuruluşlara Üyelik ve Temsil, Görevlerine Son Verilmesi ve Faaliyetten Men Edilmesi

MADDE 14- (1) Bakanlık, Üst Birlik ve Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri üzerinde gözetim ve denetim hakkına sahiptir. Üst Birlik ve Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri her türlü faaliyetleri ile hesap ve işlemleri Bakanlık tarafından denetlenebilir

(2) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerini veya Üst Birliği temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere, Bakanlığa bilgi vermek suretiyle katılım sağlanabilir.

(3) Kuruluş amaçları veya Kanunla belirtilenler dışında faaliyet gösteren Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri veya Üst Birliğin organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçtirilmesine Bakanlık veya bulundukları yer Cumhuriyet Savcılığının isteği üzerine o yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesince karar verilir. Mahkemece, Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri veya Üst Birliğin organlarının görevlerine son verilmesi halinde, kararda ayrıca görevlerine son verilen organları bu Kanunda yazılı usullere göre seçecek organları toplamak üzere, Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulu için Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kurulu Üyeleri arasından; Üst Birlik Yönetim Kurulu için Üst Birlik Genel Kurulu Üyeleri arasından beş kişi görevlendirilir. Seçim, görevlendirilen bu kişiler tarafından bir ay içinde sonuçlandırılır. Bu şekilde seçilecek yeni organlar, eski organların görev sürelerini tamamlar.

(4) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri veya Üst Birliğin organlarının üyeleri görevlerinden istifa etmeleri halinde yerine yedek listede yer alan isimlerden belirlenen sıraya göre Asil Üyeliğe geçer, ancak Bölge Birlikleri ve Üst Birlik organlarının üye tam sayısının yarısından aşağı düşerse Genel Kurul, mevcut Yönetim Kurulu Üyeleri veya Denetleme Kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrının yapılmaması halinde Birlik Üyelerinden birinin başvurması üzerine Mahalli Sulh Hukuk Hakimî tarafından Birlik Üyeleri arasından seçeceği üç kişi bir ay içinde Genel Kurulu toplamakla görevlendirilir.

(5) Üçüncü fıkraya göre görevlendirilen beş kişi, birinci fıkrada belirtilen süre içinde görevlerine son verilen organlar gibi görevli ve yetkili olup, aynı şekilde sorumludur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Meslekî Sırlar, Meslek Unvanlarının Haksız Kullanılması, Reklam ve Ticaret Yasağı İle Meslekî Faaliyetlerde Tâbi Olunacak Esaslar

MADDE 15- (1) GM, YGM, GMY ile bunların yanlarında çalışanlar, işleri dolayısıyla öğrendikleri bilgi ve sırları ifşa edemez ve çeşitli kanunlarla muhbirlere tanınan hak ve menfaatlerden faydalanamaz. Ancak, suç teşkil eden hallerin yetkili mercilere duyurulması mecburidir.

(2) Adli veya idarî her türlü inceleme ve soruşturma birinci fıkra hükmünün dışındadır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik organlarında görev alanlar ile buralarda çalışan personel hakkında da uygulanır.

(4) Kanunen kullanmaya yetkisi olmayanlar tarafından Gümrük Müşavirliği unvanının veya bu mesleğin ifasına ilişkin kavramlarla karışacak; Gümrük, Gümrükleme, Gümrük Müşavirliği, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği, Gümrük hizmetleri gibi unvan, ibare veya simgeler kullanılamaz.

(5) Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri, dördüncü fıkraya aykırı davranışları öğrendiklerinde, durumu derhal Cumhuriyet Savcılığına bildirmek mecburiyetindedir.

(a) Dördüncü fıkraya aykırı davranışlarda bulunan bu kişiler hakkında suç daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa beş bin günden on bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(6) GM, YGM, GMY iş elde etmek için reklâm sayılabilecek hiçbir teşebbüs ve harekette bulunamaz, tabela veya basılı kâğıtlarda İzin/Yetki Belgesi ile belirlenen meslekî unvanları dışında başka sıfat kullanamaz.

(7) GM ve YGM çalışma yerlerini, yanında çalışan GM, GMY ve Stajyerleri bu yerin bağlı bulunduğu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne ve ilgili Bölge birliğine 15 gün içerisinde yazılı veya Bakanlıkça belirlenecek usul ve yöneme göre bildirir.

(8) Birden çok GM, çalışmalarını Gümrük Müşavirliği ortaklığı veya şirket şeklinde birleştirebilirler. Birden çok YGM çalışmalarını Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği ortaklığı veya şirket şeklinde birleştirebilirler. Bu şirket veya ortaklıklar da Gümrük Müşavirliği mesleki faaliyetleri dışında ticari faaliyette bulunamaz. Gümrük Müşavirlerince kurulmuş veya kurulacak şirketlere GMY ortak olabilirler. YGM kurulan şirket ve ortaklık bürolarında ortakların tamamının YGM olması zorunludur.

(9) Müşavirliğin bir şirket kurularak yürütülmesi halinde, bu şirketin açtığı her şubede, şubenin bulunduğu Bölge Birliğine kayıtlı, o mahalde ikamet eden ve faaliyet gösteren, bir ortak sıfatıyla ruhsatname sahibi GM bulundurmak ve bağlı bulunduğu Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği bölgesi dışında devamlı surette iş takibi yapılan durumlarda ise tüzel kişilik şube açmak zorundadır.

(10) GM'ler mesleki faaliyetlerini gerçek kişi olarak veya tüzel kişilik olarak sürdürebilirler. Tüzel kişilik ortağı olan GM gerçek kişi olarak mesleki faaliyette bulunamazlar. GM ve GMY dışındaki kişiler, Gümrük Müşavirliği yapacak olan tüzel kişilere ortak olamayacakları gibi, yönetim organında da görev alamazlar.

(11) Özel hukuk tüzel kişiliği şeklinde veya gerçek kişi olarak kurulan Müşavirlik firmaları, Gümrük Müşavirliği dışında unvan bulunduramaz ve mesleki faaliyeti dışında ticari faaliyette bulunamazlar. unvan ve işgal konularında müşavirlik faaliyeti dışında . Müşavirlik şirket/ortaklık ortakları aynı şekilde kurulmuş ikinci bir Müşavirlik şirket/ortaklık bürosuna ortak olamayacakları gibi bordrolu olarak da çalışamazlar. Şirket/ortaklık bürosu ortağı olan GM'ler ayrıca serbest olarak mesleklerini icra edemezler.

Ücret

MADDE 16- (1) Ücret, GM ve YGM'lerin hizmetlerine karşılık olarak alacakları meblağı ifade der.

(2) Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Yönetim Kurulunca, Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri Yönetim Kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Bakanlığa gönderilir. Bu tarife Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşerek Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. Ancak, Bakanlığın uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesi ile birlikte Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği'ne geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış sayılır, sonuç Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği tarafından Bakanlığa bildirilir, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. Bakanlıkça geri gönderilen tarife Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla kabul edilmediği durumlarda ise yeni bir tarife yayımlanıncaya kadar, bir önceki takvim yılı ücret tarifesi geçerlidir.

(3)Tarifedeki asgari ücretin altında iş kabulü yasaktır. GM ve YGM'ler, aldıkları hizmet bedeline dair hesabına beyanda bulundukları kişi veya kuruluş adına makbuz veya fatura düzenlemek ve bunları muhasebe kayıtlarında göstermek zorundadır.

(4) GM ve YGM'ler yapacakları iş ve işlemler karşılığında iş sahipleri ile alacakları ücreti, işin süresini, işin içeriğini belirten bir sözleşme yapmak zorundadır.

Disiplin cezaları

MADDE 17- (1) Müşavirlik mesleğinin onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunanlarla görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da görevin gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmayan GM, YGM, GMY ile Stajyerler hakkında, Müşavirlik hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla, durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

a)Uyarma; mesleğin icrasında daha dikkatli davranılması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b)Kınama; görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığıının yazı ile bildirilmesidir.

c)Geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma; meslekî sıfatı saklı kalmak kaydıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere meslekî faaliyetten alıkoymadır.

ç) Meslekten çıkarma; Mesleki Ruhsatname, Yetki Belgesinin ve İzin Belgesinin geri alınarak, mesleği icra etmesine izin verilmemesi ve sicil kaydının silinmesidir.

(2) Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a)Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde gerekli özeni göstermemek,

b)Mesleki konularda yapılacak sözleşme hükümlerine riayet etmemek,

c)Gümrüklerde uygulanan mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesinde kayıtsızlık göstermek,

ç) Üst Birlikçe yayımlanan Genelge, Yönerge ve Sirküler hükümlerine aykırı olarak, meslek disiplini bozucu hareketlerde bulunmak,

d) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim ve Disiplin Kurulu tarafından görevleri ile ilgili olarak istenen belge ve bilgiyi vermemek,

(3) Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

Beş yıllık dönem içinde dört defa uyarma cezası ile cezalandırıldıktan sonra bu cezayı gerektiren fiil veya halleri yeniden işlemek,

a)Bakanlık veya Üst Birlikçe belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde kusurlu davranmak,

b)Mesleğin gerektirdiği saygı ve güveni sarsıcı harekette bulunmak,

c)İş elde etmek için reklâm sayılabilecek teşebbüs ve harekette bulunmak, tabela veya basılı kâğıtlarda ruhsatnamede belirlenen meslekî unvanları dışında başka sıfat kullanmak,

d)Meslek mensupları hakkında kötüleyici yorumlarda bulunarak haksız rekabet oluşturacak davranış ve eylemde bulunmak,

e) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik kurulları Başkan ve Üyelerinin; bu görevleri dolayısıyla Kanun ve Yönetmeliklere aykırı davranması,

f) Mesleği yapmaya hak kazanan GM'lerin Ruhsatname, YGM'lerin Yetki Belgesi ve GMY'lerin Meslek İzin Belgelerini aldıkları tarihten itibaren bir yıl geçmedikçe yanlarında çalıştıkları veya staj yaptıkları meslek mensuplarının rızası olmadan onların müşterilerine hizmet vermesi,

g) Meslek mensubunun, kendisi, hizmetleri ve faaliyetleri hakkında gerçekdışı veya yanıltıcı açıklamalarda bulunması,

ğ) Diğer meslek mensubu hakkında, ilgili kuruluşlara asılsız ihbar veya şikâyetle bulunmak,

(4) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

Beş yıllık dönem içinde dört defa kınama cezası ile cezalandırıldıktan sonra bu cezayı gerektiren fiil veya halleri yeniden işlemek,

a) Bildiği veya mesleği icabı bilmesi gereken durumlarla sınırlı olmak üzere, kesinleşmiş yargı kararı olması şartıyla, sahte belgelere dayanılarak yanlış beyanda bulunmak,

b) Sözleşme yapmaksızın hizmet vermek, (ilk sefer için kınama cezası uygundur)

c) Tarifedeki asgari ücret altında iş kabul etmek,

d) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlenmek,

e) Müşavir ve Müşavirlik şirket unvanlarıyla Müşavirlik faaliyet konuları dışında ticarî faaliyetlerde bulunmak,

f) Bir meslek mensubu, kendisi veya bağlı bulunduğu Gümrük Müşavirliği Şirketi üzerinden, iş elde edebilmek amacı ile Gümrük Kanunu'nda yükümlü/dış ticaret erbabı olarak tanımlanan kişi veya kuruluşlara, yaptıkları veya yapacakları işler karşılığında oluşan veya oluşacak masrafların (Birlik ödemeleri, Gümrük vergileri, navlun, ardiye, depolama vb. giderler), finansmanın sağlanması veya belirli bir süre içerisinde vade farkı olarak karşılanmasına yönelik vaatlerde ve taahhütte bulunulması.

(5) Meslekten daimi çıkarma cezasını gerektirecek fiil ve haller şunlardır:

a) Beş yıllık dönem içinde dört defa geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırıldıktan sonra bu cezayı gerektiren fiil veya halleri yeniden işlemek,

b) Başka GM'lerin ad, unvan ve şifrelerini kullanarak, beyanname ve rapor düzenlemek ve imzalamak,

c) Affa uğramış, ertelenmiş veya paraya çevrilmiş olsa dahi Kanunun 5 inci maddesinde sayılan suçlardan biri ile hüküm giymek.

(6) Mesleğe alınma şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya mesleğin ifası sırasında bu şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi halinde, ilgililerin Ruhsatname, Yetki Belgeleri ve İzin Belgeleri Üst Birlik tarafından iptal edilir.

(7) Uyarma veya kınama cezasını gerektiren fiil veya hallerin, sicilden silinmesine ilişkin süre içerisinde beşinci defa tekrerrür etmesi halinde bir derece ağır ceza uygulanır.

(8) Disiplin Kurulu, önerilen cezayı kabul veya reddedebileceği gibi bir alt disiplin cezasının uygulanmasına da karar verebilir.

(9) Savunma alınmadan disiplin cezası verilemez. Yetkili Disiplin Kurulunun tebliği tarihinden itibaren on beş günden az olmamak üzere süre vermesi ve ilgilinin ek süre talebi halinde on beş gün daha ek süre verilerek bu süre içinde savunma yapılmaması halinde savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

(10) Uyarma ve Kınama Cezası, bu cezayı gerektiren fiil ve hallerin Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulunca öğrenildiği tarihten itibaren bir ay içinde; geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma ve meslekten çıkarma cezası, bu cezayı gerektiren fiil ve hallerin Üst Birlik Disiplin Kurulunca öğrenildiği tarihten itibaren altı ay içinde disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet üç yıl içinde disiplin cezası zamanaşımına uğrar. Mevzuata aykırı işlem ve eylemlerin aynı zamanda bir adli kovuşturma konusu olması halinde, bu aykırılık için Türk Ceza Kanununda öngörülen zamanaşımı hükümlerine göre disiplin cezası verilebilir.

(11) Uyarma ve Kınama Cezası Bakanlığın veya Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulu kararıyla, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile meslekten çıkarma cezaları ise Bakanlığın veya Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulunun teklifine istinaden Üst Birlik Disiplin Kurulunca verilir,

(12) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kurulunca verilen cezalara karşı, cezaların tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde Üst Birlik Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir. İtiraz halinde Üst Birlik Disiplin Kurulu, verilen cezayı aynen kabul edebileceği gibi kaldırabilir veya hafifletebilir. Süresi içerisinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

(13) Üst Birlik Disiplin Kurulunca verilen kararlara karşı idarî yargı yoluna başvurulabilir.

(14) Disiplin cezaları kesinleştiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır.

(15) GM, YGM, GMY ve Stajyerler, uyarma ve kınama cezalarına karşı, kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçtikten sonra Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Disiplin Kuruluna; geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezasına karşı, kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl sonra Üst Birlik Disiplin Kuruluna başvurarak, verilmiş olan cezaların sicil dosyasından silinmesini isteyebilir. Söz konusu başvurular ilgili kurullarca değerlendirilerek sonuçlandırılır.

(16) Disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemden dolayı aynı zamanda ceza mahkemesinde dava açılmış olması halinde, Disiplin Kurulu tarafından verilecek cezaya ilişkin soruşturma ve karar söz konusu yargı kararına göre sonuçlandırılır.

II- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Yetki Belgesinin Alınması

(1) YGM olabilme şartlarından birisini kaybeden, dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren GM ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğu tespit edilen YGM'nin Yetki Belgesinin alınıp alınmayacağı konusunda, Üst Birlik tarafından tebliğ tarihinden itibaren on beş günden az olmamak üzere savunma süresi verilir ve ilgilinin ek süre talebi halinde on beş gün daha ek süre verilerek savunma hakkı verilmek sureti ile Üst Birlik tarafından karar verilir.

(2) Birinci fıkraya göre yetki belgesi iptal edilen GM'lere beş yıl süreyle tekrar yetki belgesi verilemez.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler ve Yönetmelikler

MADDE 18- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra;Gümrük Kanununun, 226, 227, 228, 229, 230 uncu ve geçici 5 ve 6 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Aşağıda yer alan hususlarla ilgili ve bu Kanunun uygulaması ile ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

a) GM'lerin çalışma usul ve esasları, GM'lerce tutulacak defter ve kayıtlar ile bunların bildirim mecburiyeti,

b) Staj yapanların çalışma şartları, Stajyer sicil kayıtları ile sınav ve eğitimlerine ve GM ve GMY'lerin yıllık eğitim çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar,

- c) Ruhsatname/ Yetki Belgesi /İzin Belgesi verilmesi ve geri alınması, unvanın kullanılması, üye kayıt defteri, meslek kütüğü ve meslek sicil numarası, GM ve YGM ücretinin esasları,
- ç) Taşınmaz mallara sahip olma,
- d) Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik personelinin istihdamı ve özlük hakları ile ilgili hususlar,
- e) 16 ıncı maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen sözleşmelerin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar,
- f) Disiplin kovuşturması yapılması konusunda karar verecek merci, disiplin cezalarını vermeye yetkili merciler, disiplin cezalarına karşı yapılacak itirazın usul ve şartları ile disiplinle ilgili diğer hususlar,
- g) Sınav ve sınav komisyonlarının çalışma usul ve esasları,
- ğ) YGM Komisyonunun çalışma usul ve esasları,
- (2) Bu kanunun uygulanması ile ilgili olarak yönetmelik Üst Birlik ve Bakanlık tarafından müştereken hazırlanır ve resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Üst Birliğin teşkiline kadar bu Kanunla birliğe verilen görevler Bakanlık bünyesinde oluşturulacak bir geçici kurul tarafından yürütülür. Geçici kurul; Bakan tarafından Bakanlıktan seçilen üç üye, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğini temsil eden Başkan ve Üye ve diğer Gümrük Müşavir Derneklerini temsilen Başkanlar olmak üzere toplam dokuz üyeden oluşur. Geçici kurulun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir. Geçici kurul, 18 inci maddede yazılı yönetmelikleri oluşumundan itibaren altı ay içerisinde hazırlar.

(2) Üst Birliğin ilk olağan Genel Kurulu yapıncaya kadar, bu Kanunda öngörülen sınavlar Bakanlık tarafından Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına veya merkezî sınav yapan diğer resmî kurum ve kuruluşlara yaptırılabilir.

(3) Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan Gümrük Müşavirleri Dernekleri (Ankara, Bursa, İstanbul, İzmir, Mersin), Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü görev alanı itibarıyla üye sayısına bakılmaksızın Gümrük Müşavirleri Bölge Birliğini oluşturur. Bu şekilde oluşan Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Yönetim Kurulları bu derneklerin Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşur ve bu üyeler bakımından 9 uncu maddenin II.fıkrası (1) bendindeki beş yıllık süre şartı aranmaz. Gümrük Müşavirleri Derneklerinin mal varlıkları Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerine devrolunur. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği tüzel kişilik kazanmasından itibaren en geç altı ay içinde bu Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği Genel Kurulları yapılır.

(4) Birliğin teşkiline kadar, yeterli sayıda GM bulunmadığı için 7 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği kurulamayacak olan yerlerde çalışan GM'lerin üye olarak faaliyet göstereceği Gümrük Müşavirleri Bölge Birlikleri Geçici Kurul tarafından belirlenir.

(5) Üst Birlik kurulup faaliyete geçene kadar, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin giderler üye sayısı ile orantılı olarak Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin bütçesinden karşılanır.

(6) Üst Birliğin kurulmasından sonra bir yıl içinde GM İzin Belgeleri yeni verilecek İzin Belgeleri ile GM Sertifikaları, GM Ruhsatnamesiyle, YGM Yetki Belgesi yeni verilecek Yetki Belgeleriyle, GMY İzin Belgesi yeni verilecek GMY İzin Belgesi ile değiştirilir. Süresi içinde değişiklik yapmayanların faaliyetlerine izin verilmez. Bu değişiklikler yapılırken belge maliyetine ilişkin ücret dışında herhangi bir harç ve benzeri ödeme talep edilemez.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce staja başlayanların staj sürelerine ilişkin intibakları birinci fıkraya göre Bakanlıkta oluşturulan geçici kurul tarafından yapılır.

(8) Geçmiş dönemlerde Gümrük Müşavirleri Dernek Başkanlığı yapmış olanlar; Birlik Genel Kuruluna Bölge Birliğinin doğal temsilcisi olarak katılım sağlar, ayrıca Danışma Kurulu Doğal üyesidirler.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 15 inci madde ile yasaklanmış unvan, ibare veya rumuzları kullanan gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde durumlarını bu Kanuna uygun hale getirir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 4458 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Gümrük Komisyoncusu veya Gümrük Komisyoncu Yardımcısı Karnesine sahip olanlar, Birliğe müracaat etmeleri halinde, bu kanunun 4 üncü maddenin I-(f) bendi hariç diğer genel şartları taşımaya devam ettiklerinin anlaşılması durumunda, kendilerine GM İzin Belgesi/GM Ruhsatnamesi, GMY İzin Belgesi verilir.

(2) 4458 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, mülga 1615 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası ile 168 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre Gümrük Komisyoncusu veya Gümrük Komisyoncu Yardımcısı olmaya hak kazananların görevlerinden istifa etmelerini veya emekli olmalarını müteakip, kendilerine bu Kanun hükümlerine göre GM İzin Belgesi/GM Ruhsatnamesi veya GMY İzin Belgesi verilir.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 4458 sayılı Gümrük Kanununun değiştirilen 227 nci ve yürürlükten kaldırılan 228 inci maddelerine göre GM veya GMY olmaya hak kazananların görevlerinden istifa etmelerini veya emekli olmalarını müteakip, kendilerine bu Kanun hükümlerine göre GM İzin Belgesi/GM Ruhsatnamesi veya GMY İzin Belgesi verilir.

(4) 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun geçici 5/1 ve 6/1-c maddeleri uyarınca üç sınav hakkını kullanmış olanlar için bu yasaya göre iki sınav hakkı daha tanınır.

Yürürlük ve Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

(2) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Bu kanunun amacı ve kapsamı belirtilmiştir.

MADDE 2 - Bu kanunda geçen deyimlerin tanımlarına yer verilmiştir.

MADDE 3 - Gümrük müşavirliği mesleğinin serbest olduğu kadar aynı zamanda bir kamu hizmeti olduğu belirtilerek, hak sahipleri dışında, 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin faaliyetlerin, bazı istisnalar dışında gümrük müşavirleri tarafından yerine getirilmesi öngörülmüştür. Ancak bu istisnaların haksız rekabete yol açmadan kullanılabilmesini teminen, üçüncü şahıslara hizmet veren gerçek ve tüzel kişilerin bünyesinde gümrük müşaviri istihdam etmesi ön görülmüştür. Gümrük müşavirlerine yasa ile sağlanan bu hakka dayanılarak, gümrük müşavirlerinin mesleki faaliyetleri kamu görevlilerinin sorumluluklarına paralel bir şekilde kurallara tabi tutulmuştur.

MADDE 4 - Gümrük Müşavir Yardımcısı ve Stajyer olabilmek için genel şartlar belirlenmiştir. Yapılması zorunlu olan stajın süresi, eğitim ile stajyerlerin statülerine açıklık getirilmiştir. Gümrük müşavir yardımcılarının hukuki statüleri, görev, yetki ve sorumlulukları belirtilerek, gümrük müşavir yardımcısı olabilmek için aranan özel şartlar düzenlenmiştir. Gümrük müşaviri olabilmek için aranan özel şartlar düzenlenmiştir. Bakanlık personelinin gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı olabilme şartları düzenlenmiştir.

MADDE 5 - Sınav komisyonunun oluşturulması ve sınav konuları düzenlenmiştir.

MADDE 6 - Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir. Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olma şartları düzenlenmiştir. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yetki belgesi verilmesi ile ilgili yetkilendirilen, Birlik bünyesindeki komisyonun seçimi ve çalışma şartları düzenlenmiştir.

MADDE 7 - Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin kuruluş amacı ve hukuki niteliği düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin kuruluş şekli, usulü, tüzel kişilik kazanması ve Bölge Birliğine üye olma zorunluluğu düzenlenmiştir.

MADDE 8 - Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin faaliyetini sürdürmesi için gerekli olan aidat ve diğer parasal kaynaklar ile bunların tahsilinin usulü düzenlenmiştir.

MADDE 9 - Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin organları düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Genel Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Genel Kurulunun toplantının usul ve esasları düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Yönetim Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Yönetim Kuruluna seçilme yeterliliği ile seçimin şekli, usul ve esasları düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Yönetim Kurulunun toplantı usul ve esasları düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Denetleme Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Disiplin Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliklerinin Danışma Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir.

MADDE 10 - Türkiye Gümrük Müşavirleri Birliğinin(Üst Birlik) merkezi, tanımı, kuruluş amacı ve hukuki niteliği düzenlenmiştir. Üst Birliğin görevleri düzenlenmiştir.

MADDE 11 - Üst Birliğin aidat ve diğer parasal kaynakları ile bunların tahsili usulü düzenlenmiştir.

MADDE 12 - Üst Birliğin organları düzenlenmiştir. Üst Birliğin Genel kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Üst Birliğin toplantı usul ve esasları düzenlenmiştir. Üst Birlik Yönetim Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Üst Birlik Yönetim Kurulunun toplantı usul ve esasları düzenlenmiştir. Üst Birlik Denetleme Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Üst Birlik Disiplin Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Üst Birlik Danışma Kurulunun oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir.

MADDE 13 - Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birlik organlarının seçim esasları düzenlenmiştir.

MADDE 14 - Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birliğin organlarının denetim usul ve esasları düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birliğin uluslararası üyelikleri ve temsil etme usul ve şartları düzenlenmiştir. Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği ve Üst Birliğin organlarının görevlerine son verilmesi ve faaliyetten men edilmesi esasları düzenlenmiştir.

MADDE 15 - Gümrük Müşavirlerinin işleri nedeniyle öğrendikleri sırları saklaması kural olarak benimsenmekle birlikte, hangi hallerde bunu yetkili mercilere ihbar etmek zorunda oldukları düzenlenmiş, bu kuralın Gümrük Müşavirleri Bölge Birliği personeli ve Üst Birliğin personeli bakımından da geçerli olduğu belirtilmiştir. Gümrük müşaviri olmayan kişilerin bu unvan veya ibareleri ya da bunları çağrıştıracak ifadeleri içeren unvanları kullanmaları halinde uygulanacak yaptırımlar düzenlenmektedir. Gümrük müşavirliği mesleğinin reklam ve ticaret yasağı ile gerçek veya tüzel kişi olarak mesleki faaliyetlerinin icrasında tabii olunacak usul ve esaslar düzenlenmiştir.

MADDE 16 - Gümrük müşavirlerinin ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerinin yapacakları hizmet karşılığında alacakları asgari ücretin belirlenmesi usulleri ile yapacakları iş ve işlemlere ilişkin sözleşme yapma zorunluluğu düzenlenmiştir.

MADDE 17 - Gümrük müşavirleri, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri, gümrük müşavir yardımcıları ve stajyerlerinin disiplin suçlarına ilişkin usul, esas ve müeyyideleri ile cezaların uygulaması düzenlenmiştir. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesinin alınması ile ilgili usul ve esaslar düzenlenmiştir.

MADDE 18 - Yürürlükten kaldırılan hükümler düzenlenmiştir. Bu kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelikler tanımlanmıştır.

GEÇİCİ MADDELER - Geçici Maddelerde gerek Mülga 1615 sayılı ve gerekse Mer'i 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca, gümrük komisyoncusu ve gümrük komisyoncusu yardımcısı ile gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcılığı izin belgesi alma hakkını kazanmış olanların müktesep haklarının korunması esas alınarak bununla ilgili düzenlemeler yapılmıştır. Ancak, daha önce izin belgesi almak amacıyla, üç kez sınav hakkını kullananlara, sınava ilk kez girecek olanlarla aralarında eşitlik sağlanması bakımından, iki kez daha sınava girme hakkı düzenlenmiştir.

MADDE 19 – Yürürlük ve Yürütme maddesidir.

GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ BÖLGE BİRLİKLERİ VE TÜRKİYE GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ BİRLİĞİ KANUNU GEREKÇESİ

Gümrük Müşavirliği mesleği: 01 Temmuz 1909 tarihinde yürürlüğe giren "Gümrük Komisyoncuları Talimatnamesi" ile mesleğimizin ilk yasal tanımı yapılmıştır. Günümüzde ise dolaylı temsilci durumundaki gümrük müşavirleri, mesleki faaliyetlerini mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu ile kurulmuş dernek üyesi olarak faaliyetlerini yürütmektedirler. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Geçici 6ncı Maddesi **gümrük müşavirlerinin mesleki faaliyetlerini çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu örgütlenmesi içerisinde yürüteceklerini** öngörmüştür.

Gümrük Müşavirliği sermayeden ziyade kişisel mesaiye, bilimsel veya mesleki bilgiye veya uzmanlığa dayanan ve ticari nitelikte olmayan işlerin işverene tabii olmaksızın kişisel sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması olarak tanımlanan, Gelir Vergisi Kanunu 66/1 maddesinde Noterler, Avukatlar, Borsa Ajanları gibi serbest meslek erbabı olduğu belirtilmiştir.

Ülke çapında 3.323 Gümrük Müşaviri, 9.655 Gümrük Müşavir Yardımcısı, 7.789 stajyer personel ve 80.000 diğer personel olmak üzere toplam 100.000 kişi bu sektörde istihdam sağlanmaktadır.

Dış ticaret işlemlerinin %90'ından fazlasının Gümrük Müşavirleri eliyle yürütülüyor olması, gümrük müşavirlerinin dış ticaret işlemlerindeki rolünü ve önemini açık şekilde ortaya koymaktadır.

Yıllık ortalama Gümrük Müşavirlerince düzenlenen ithalat, ihracat, transit ve antrepo beyannameleri toplamı yaklaşık 10.000.000 adettir.

Ülkemizin bütçe gelirlerinde yaklaşık %24 payı olan İthalat vergilerinin tahakkuk ve tahsilatı Gümrük Müşavirleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Gümrük Müşavirlerinin yıllık 400.000.000TL tutarına yaklaşık vergi ödediği tahmin edilmektedir.

Gümrük müşavirliği mesleğinin Birlik yasası şeklinde örgütlenmesi, meslek bilincini arttıracak gibi mesleki disiplinini de sağlayacaktır. Birlik Yasası şeklinde örgütlenme gümrük müşavirleri ile ilgili tüm kesimlerin yararına olacaktır. Başta gümrük idareleri olmak üzere dış ticaretle ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve dış ticaret erbabı mesleki örgütlenmesini, standartlarını, disiplinini sağlamış bir meslek grubu ile muhatap olacaklardır.

Başta da belirttiğimiz üzere; ülkemiz son yıllarda dış ticaret alanında çok önemli aşamalar kaydetmiş ve 2023 yılı için de iddialı hedefler koymuştur. Gümrük Müşavirlerinin bugünkü örgütlenme biçimi bu hedeflerle uyumlu değildir. Bu bakımdan Gümrük Müşavirliği mesleğinin, Mali Müşavirler Odası, Barolar Birliği, Noterler Birliği gibi bağımsız bir meslek kuruluşuna kavuşturulması şart olmuştur.

Gümrük Müşavirliği Birliği Meslek Yasasına Neden İhtiyaç Vardır;

- Devletin Vergi gelirinde artış olacaktır.
- Sektörün yasal yapıya kavuşması istihdam sayısında artışa yol açacaktır.
- Mesleki tarafsızlığının güvence altına alınması ile kamu menfaatleri de güvence altına alınmış olacaktır.

- İş sahiplerinin yasal hak ve menfaatlerinin savunulmasında daha etkin olunacaktır.
- Üyelerin mesleki etik kurallara ve disipline uyumu odanın verdiği yasal güç ile daha etkin bir şekilde denetlenecektir.
- Mesleğin gelişimi için gerekli olan meslek içi eğitim ve yeniden eğitimler daha kurumsal hale gelecektir.
- Meslek örgütleri en kısa sürede kurumsallaşma ve güçlü mali yapıya kavuşacaktır.
- Mevzuat düzenlemelerine katkı ve katılım daha etkin olacaktır.
- Meslek sınavları meslek odaları birliği tarafından yapılacaktır.
- Gümrük müşavirlerinin yetki ve sorumlulukları yasa ile tarif edileceğinden bu alandaki sorunlar ortadan kalkacaktır.
- Gümrük müşavirleri, iş dünyası ve gümrük idarelerinin etkin çözüm ortağı haline gelecektir.
- İş sahipleri ile meslek mensupları arasındaki ilişkiler netleşecek haksız rekabete yol açan ve mesleğin itibarına zarar veren davranışlara karşı daha etkin mücadele verilecektir.
- Gümrük Müşavirliği mesleğinin yapılandırılmasının nasıl olması gerektiğine ilişkin olarak yazılmış birçok makale ve rapor mevcuttur. Hem Ülkemizde hem de dünyada bu konuda yapılmış çalışmalara örnek verecek olursak 2019 – 2023 On Birinci Kalkınma Planında Gümrük Hizmetlerinin İyileştirilmesi Çalışma Grubu Taslak Raporu ülkemizde yapılan çalışmalara örnektir. Ayrıca, Avrupa Birliği CLECAT (Avrupa Gümrük Acentaları Birliği) nezdinde yapılan çalışmalar mevcuttur. IFCBI ve CONFIAD ın yayınladığı raporlara ilave olarak Dünya Gümrük Örgütü'nün 2016 haziran da yayınladığı Gümrük Müşavirleri Üzerine Çalışma Raporu'nda "uluslararası standartlar, geleceğe yönelik kapsam ve hedeflerle, karşılaşılmaması muhtemel zorluklar" açıklanmıştır.
- Bu raporları incelediğimizde görüyoruz ki Revize Edilmiş Kyoto Protokolü'nün hükümleriyle paralel olarak ulusal koşullara göre Gümrük Müşavirliği mesleği duruma göre Gümrük Müşavirlikleri Birlikleri eliyle ya da özerk kuruluşlar eliyle genel bir gözlem sağlanarak tacirlerin çıkarlarını devlete karşı koruyacak şekilde yapılandırılmalıdır. Gümrük Müşavirleri tarafından yürütülen işlemlerin doğası gereği Gümrük Müşavirlerinin mutlaka lisans veya ruhsat sahibi olması gerekmektedir. Ruhsat ve lisans kriterleri Gümrük Müşavirlerinin hatalı davranış ve ihlalleri için şeffaf ve basit olmalı, ayrımcılık yapmamalı, yaptırımları ve cezaları da içermelidir. Dönemsel olarak Gümrük Müşavirlerinin son gelişmelerden haberdar olmasını sağlamak için zorunlu meslek içi eğitimlere tabi tutularak titizlikle mesleki kalitenin yukarıda tutulması sağlanmalıdır. Bunun için meslek mensuplarının profesyonelliğinin ve iş etiğinin geliştirilmesi amacıyla performans ölçülü ve zaman salınımı çalışmaları yapılmalıdır. Ulusal çapta bir gümrük müşavirliği birliği kurmaya önem verilmeli ve bu tarz birlikler üyelerine destek sağlarken gümrük idarelerine de ruhsat ve lisanslama sorumluluklarının yerine getirilmesi ile meslek içi sürekli eğitim konularında katkı sağlayabilirler. Gümrük Müşaviri kullanan tacirlerle kullanmayan tacirler arasındaki evrak sunma zamanları ve hatalı işlem oranlarını ölçmeye önem verilmeli ve böylece işlemlerin doğrulanma süreçleri ile denetim süreçleri sürekli takip edilmelidir.
- ***Bu konuda yapılan bilimsel bir çalışma vardır. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Bölümü İdare Hukuku Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Turan YILDIRIM tarafından hazırlanan Bilimsel Görüş Raporunda (EK 1) Neden Meslek örgüt yasası Olması Gerektiğine İlişkin görüşler özetle aşağıdaki gibidir.***

- Gümrük Müşavirleri tıpkı Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerde olduğu gibi tacir ile devlet arasında vergi hesaplaması sırasında oluşacak ihtilaflarda hem kamunun menfaatlerini hem de tacirin menfaatlerini dengeleyen bir niteliğe sahiptir. Bu nedenle meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, mesleki disiplini, saygınlığı ve ahlaki koruyabilmek maksadıyla sürekliliği sağlamak için bağımsız bir meslek örgütüne sahip olmak zorundadır. Aksi takdirde zaten kuvvetli olan kamunun karşısında iş sahiplerinin ve meslek mensuplarının menfaatlerinin korunmasından söz edilemez. Mesleki faaliyetin bir tüzel kişilik olarak yürütülmesi halinde tüzel kişiliğin ticaret siciline kayıtlı olması bu şirketlerin Gümrük Müşavirliği Mesleğinin icrasına yönelik olduğu gerçeğini değiştirmez. Nitekim Serbest Muhasebecilik ve Mali Müşavirlik faaliyetlerinin tüzel kişilik olarak yürütülmesi bu mesleğin ayrı bir meslek kuruluşu olarak örgütlenmesine engel oluşturmamaktadır. Gerek Gümrük Müşavirliği faaliyetinin önemi gerekse Gümrük Kanunu'nun Geçici 6. Maddesi Gümrük Müşavirleri ve Gümrük Müşavir Yardımcılarının Kamu Kurumu niteliğinde Meslek Kuruluşu olarak örgütlenmelerini zorunlu kılmaktadır. Çünkü gümrük müşavirliği mesleğinin, hukuki düzenlemelerin yanı sıra dış ticaret ve gümrük işlemlerinin yürütülmesinde üstlendiği fonksiyon sebebiyle de diğer mesleklerden ayrıldığı görülmektedir. Mesleki faaliyetin Ülke ekonomisi için taşıdığı önem; mesleğin mevzuatla ayrıntılı olarak düzenlenmesi, meslek mensuplarına Gümrük İdaresi tarafından disiplin işlemi uygulanması ve Ceza Kanunu uygulamasında kamu görevlisi olarak kabul edilmeleri, Gümrük Müşavirliğinin, Türk Ticaret Kanunu'nda tanımlanan tacirlik kapsamında olmadığına açıkça işaret etmektedir.

Prof.Dr.Turan Yıldırım
M.Ü.Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı
Başkanı

İstanbul
4.4.2006

BİLİMSEL GÖRÜŞ

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'nin M.Ü.Hukuk Fakültesi Dekanlığı aracılığıyla tarafıma başvuruları üzerine,dosyada bulunan belgeler ile mevzuat incelenerek aşağıdaki görüşe ulaşılmıştır.

Görüşümüze Başvurulan Husus

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği,gümrük müşavirliği mesleğinin kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olarak teşkilatlanması gereği konusunda bilimsel görüş talep etmektedir.

İnceleme ve Değerlendirme

I-Gümrük Müşavirliği Mesleği

1999 tarihli,4458 sayılı Gümrük Kanunun 5.maddesine göre,bütün kişiler gümrük mevzuatı ile öngörülen işlemleri gerçekleştirmek üzere gümrük idarelerindeki işleri için bir temsilci tayin edebilirler.Madde gümrük işlemlerinde temsili doğrudan ve dolaylı temsil olarak ikiye ayırmaktadır.Doğrudan temsilde temsilci başkasının adına hareket etmektedir.Dolaylı temsil durumunda ise temsilci kendi adına,ancak başkasının hesabına hareket etmektedir.5.madde,gümrük işlemlerinde dolaylı temsil yetkisini,Kanunun 225.maddesinde belirtilen kişilere tanımaktadır.Gümrük Kanununun 225.maddesine göre ise dolaylı temsil görevi gümrük müşavirlerine verilmiştir.

Gümrük Kanununun 5. ve 225.maddelerinden hareketle gümrük müşavirliği mesleği şöyle tanımlanabilir:Gümrük müşavirliği,eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin faaliyetleri, kanundan kaynaklanan dolaylı temsil yetkisiyle takip etme ve sonuçlandırma görevidir.Gümrük Yönetmeliğinin 693 maddesinde ise gümrük müşavirliği şu şekilde tanımlanmıştır: *Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gümrük işlemlerini, dolaylı temsil yoluyla takip eden ve*

sonuçlandıran ve kendilerine Müsteşarlıkça gümrük müşavirliği izin belgesi verilen serbest meslek sahiplerine 'Gümrük Müşaviri' denilir.

Kanunun 226.maddesi gümrük müşavirlerine her türlü gümrük işlemini takip ederek sonuçlandırma yetkisini tanımaktadır.Ayrıca, bir gümrük müşavirinin yanında çalışan gümrük müşavir yardımcıları da onun adına gümrük idarelerinde iş takip edebilirler. Gümrük müşavir yardımcılarının gümrüklerde iş takibine ilişkin sınırlandırmalar yapmaya Gümrük Müsteşarlığı yetkilidir.

Gümrük işlemlerinde dolaylı temsil yetkisini kullanabilen gümrük müşavirliği mesleği Gümrük Kanununda ve Gümrük Yönetmeliğinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.Kanunun 227.maddesinde belirtilen koşulları taşımayanların mesleğe girmeleri mümkün değildir.227.madde mesleğe giriş için Devlet memuru olmanın genel koşullarının yanı sıra belirli alanda lisans eğitimi,gümrük müşaviri yanında üç yıllık staj ve açılan sınavda başarılı olmak gereğini de düzenlemektedir.¹Ayrıca gümrük idaresinde belirli görevlerde bulunmuş olanlara da sınav ve/veya staj koşulu aranmaksızın gümrük müşavirliği yapma imkanı tanınmaktadır.

¹ MADDE 227- 1. Gümrük müşavir yardımcısı olabilecek kişilerin aşağıda belirtilen koşullara sahip olmaları gerekir:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
- c) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
- d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; affa uğramış olsalar dahi, ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis ya da kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, yalan yere şahadet, suç tasnii, iftira gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymiş bulunmamak,
- e) Ceza veya disiplin soruşturması sonucunda memuriyetten çıkarılmış olmamak,
- f) i) Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisliği dallarında eğitim veren fakülte ve yüksek okullardan veya denkliği Yüksek Öğretim Kurumunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak,
- ii) Diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olduktan sonra (i) alt bendinde belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyede diploma almış olmak ya da ön lisans eğitimi veren gümrük, dış ticaret ve Avrupa Topluluğu konularında uzmanlık programı olan meslek yüksek okullarından mezun olmak,
- g) Staj amacıyla bir gümrük müşavirinin yanında üç yıl çalışmış olmak,
- h) Yapılan gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda başarılı olmak.

Gümrük müşavirliği mesleğinin tarihçesine bakıldığında da mesleğin yasal düzenleme konusu olduğu görülmektedir.² Gümrük Müşavirliği ülkemizde 1909 yılından 1999 yılına kadar 90 yıllık tarihsel sürecinde Gümrük Komisyonculuğu adı altında kanunlarla varlığını sürdüren bir meslek olmuştur. Gümrük Komisyoncuları ile ilgili 01 Temmuz 1909 tarihinde yürürlüğe giren Talimatname mevcuttur. Gümrük Komisyoncularının 01 Temmuz 1909 tarihinden önce Gümrük İdaresinden ruhsatname almaları, bu belgeyi almayanların 01 Temmuz 1909 tarihinden itibaren gümrüklerde iş takip edemeyecekleri belirtilmiştir.

Cumhuriyet döneminde,gümrük komisyonculuğu (gümrük müşavirliği),1924 tarihli Gümrük Komisyoncuları Talimatnamesi ve 1927 tarihli 1093 sayılı Gümrük Komisyoncuları Kanunuyla düzenlenmiştir.Cumhuriyet döneminde Talimatname ve ayrı kanunla düzenlenen gümrük müşavirliği mesleği,bu kuralların yetersizliği gerekçesiyle Gümrük Kanunları içinde yer almıştır.1949 tarihli,5380 sayılı Gümrük Kanununun 133-142.;1972 tarihli,1615 sayılı Gümrük Kanununun 166-173.maddeleri gümrük müşavirliği (komisyonculuğu) mesleğine ilişkin kurallar içermektedir.

Nihayet yukarıda da belirtildiği üzere,yürürlükte olan1999 tarihli,4458 sayılı Gümrük Kanunu,225-230. ve Geçici 6.maddelerinde gümrük müşavirliğini ayrıntılı olarak düzenlemektedir.

Gümrük Kanununun Geçici 6.maddesi,gümrük müşavirliği ve yardımcılığı sınavlarının Gümrük Müsteşarlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılacağını hüküm altına almıştır.Geçici 6.maddenin önemli bir özelliği ise gümrük müşavirlerine verilecek disiplin cezalarını düzenlemesidir.Madde,ceza verme yetkisini gümrük başmüdürü,Müsteşarlık Merkez disiplin Kurulu ve Müsteşarlık Yüksek Disiplin Kuruluna tanımaktadır.³

MADDE 228-1. 227.maddenin 1 inci fıkrasının (f) bendinin (ii) alt bendi hariç olmak üzere,aynı fıkra da belirtilen koşulları taşıyan ve üç yıl süre ile gümrük müşavir yardımcılığı yaparak,gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi,ticari ve mali konuları kapsayan sınavda başarılı olan kişiler,gümrük müşavirliği yapmaya hak kazanır...

² Tarihsel gelişime ilişkin bilgiler İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'nin İnternet Sitesinde yer almaktadır.Bkz. www.igmd.org

³ **GEÇİCİ MADDE 6-** Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılığı çıkarılacak bir kanunla bağlı bulundukları gümrük başmüdürlüğü görev alanı itibarıyla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar aşağıdaki hükümler uygulanır:

1.1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Dernekleri faaliyetlerine devam eder ve sınav açılması ile izin belgeleri verilmesi işlemleri Gümrük Müsteşarlığınca yürütülür.

a) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavları Müsteşarlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde her yıl bir kez yapılır.

b) 227 ve 228 inci maddelerde belirtilen koşulları sınavın açıldığı yıl başında sağlamış olanlar, o yıl açılan gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına müracaat edebilirler.

c) Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına en fazla üçer kez girilebilir.

2. Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı mesleğinin vakar ve onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan meslek mensupları hakkında, gümrük müşavirliği hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla, durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

a) Uyarma: Meslek mensubuna mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: Meslek mensubuna görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığıının yazı ile bildirilmesidir.

c) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak şartıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetten alıkoymadır.

d) Meslekten çıkarma: Meslek mensubunun izin belgesinin geri alınarak, bir daha bu mesleği icra etmesine izin verilmemesidir.

3. Mesleki kurallara, mesleğin vakar ve onuruna aykırı fiil ve harekette bulunanlarla, görevin gerektirdiği güveni sarsıcı harekette bulunan meslek mensupları hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.

Görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da bu Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

Sahte belgelere dayanılarak yanlış beyanda bulunulduğunun, ancak bu durumun gümrük müşavirinin bilgisi dışında olduğunun, bununla birlikte, bir araştırma sonucunda gerçek durumun öğrenilebileceğinin Gümrük Müsteşarlığı merkez denetim elemanlarınca rapora bağlandığı durumlarda, ilgili gümrük müşavirine ilk defasında kınama cezası verilir. Bu hususun tekrerritmesi halinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

7.1.1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerine göre kaçakçılık suçundan mahkumiyet kararı kesinleşen meslek mensuplarına, meslekten çıkarma cezası verilir.

4. Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan meslek mensubuna, her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanabilir. Beş yıllık dönem içinde iki defa mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren fiili yeniden işleyen meslek mensupları hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Disiplin kurulları bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezasının uygulanmasına karar verebilirler. Takibat ve hüküm tesisi, disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına engel değildir.

5. Meslek mensubu hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez. Yetkili disiplin kurulunun on günden az olmamak üzere verdiği süre içinde savunma yapmayanlar, savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar.

Disiplin cezaları kesinleşme tarihinden itibaren uygulanır.

6. Gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı fiillerinin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılır.

Geçici 6.maddenin Altıncı Bendine göre ise gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılır.Bir başka ifadeyle Gümrük Kanunu, Ceza Kanunu uygulamasında gümrük müşavirlerinin ve gümrük müşavir yardımcılarının Devlet memuru sayılacaklarını belirtmektedir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda şu tespiti yapmak mümkündür:Gümrük müşavirliği,gümrük işlemlerindeki yeri ve önemi sebebiyle yasa konusu olmuş bir meslektir.Gümrük müşavirliği görevinin önemi mesleğe giriş,mesleği icra ve meslekten çıkarılışa kadar ayrıntılı bir hukuki düzenleme gerektirmiştir.Nitekim Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği bu konuda ayrıntılı kuralları içermektedir.Sonuç olarak gümrük müşavirlerinin göreve başlayışları,görev ve yükümlülükleri,disiplin işlemleri yasayla düzenlenmekte; Ceza Kanunu uygulamasında kamu görevlisi olarak kabul edilmektedirler.

Bu durumda gümrük müşavirliği mesleğinin,hukuki düzenlemelerin yanı sıra dış ticaret ve gümrük işlemlerinin yürütülmesinde üstlendiği fonksiyon sebebiyle de diğer mesleklerden ayrıldığı görülmektedir.

Mesleki faaliyetin Ülke ekonomisi için taşıdığı önem;mesleğin mevzuatla ayrıntılı olarak düzenlenmesi;meslek mensuplarına Gümrük İdaresi tarafından disiplin işlemi uygulanması ve Ceza Kanunu uygulamasında kamu görevlisi olarak kabul edilmeleri,gümrük müşavirliğinin,Türk Ticaret Kanununda tanımlanan tacirlik kapsamında olmadığına açıkça işaret etmektedir.Gümrük müşavirliği,Gelir Vergisi Kanununda ve Gümrük Yönetmeliğinde belirtildiği gibi serbest meslektir.Bilindiği üzere Gelir Vergisi Kanununun 65.maddesinde serbest meslek faaliyeti; *sermayeden ziyade kişisel mesaiye,bilimsel veya mesleki bilgiye veya uzmanlığa dayanan ve ticari nitelikte olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın kişisel sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması* olarak tanımlanmaktadır..Ancak,gümrük ve dış ticaret mevzuatını,gümrük işlemlerini,gümrük idaresinin işleyişini bilmesi gereken,özel

7. Disiplin cezaları bir dava sonucuna bağlı olmaksızın mevzuat hükümlerine aykırılığı gümrük idarelerince tespit edildiği tarihten itibaren üç yıl süreyle uygulanmadığı takdirde zamanasımına uğrar. Mevzuata aykırı işlem ve eylemlerin aynı zamanda bir adli kovuşturma konusu olması halinde, bu aykırılık için Türk Ceza Kanununda öngörülen zamanasımı hükümlerine göre disiplin cezası verilebilir.

8. 2 numaralı bentte belirtilen uyarma ve kınama cezası yetkili gümrük başmüdürü, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası Müsteşarlık Merkez Disiplin Kurulu, meslekten çıkarma cezaları Müsteşarlık Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilir.

9. Bu Kanuna ve gümrüklerde uygulanan mevzuat hükümlerine aykırı hareketleri görülen gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının izin belgeleri gümrük müfettişleri, müfettiş yardımcılar, kontrolörler ve gümrük başmüdürleri tarafından gerek görülmesi halinde tedbir mahiyetinde geçici olarak alınır ve gümrüklerde iş takip etmelerine izin verilmez. Bu durum, gerekçesiyle birlikte izin belgesinin alınmasını izleyen günde Müsteşarlığa bildirilir. Bu şekilde izin belgeleri alınanlar hakkında geçici mesleki faaliyetten alıkoyma cezası verilmesi halinde, tedbir mahiyetinde izin belgelerinin alındığı süre verilen cezadan mahsup edilir.

tecrübe ve eğitim gerektiren bir meslektir.Gümrük müşavirliğinin, avukatlık,noterlik,serbest muhasebecilik,serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik gibi kamusal nitelikli serbest mesleklerden olduğu kabul edilmelidir.Nitekim Gelir Vergisi Kanununun 66/1.maddesinde gümrük komisyoncuları borsa ajan ve acentaları ile noterlerle aynı kategoride düşünülmektedir.

Gümrük müşavirliğinin tüzel kişilik oluşturularak yürütülmesi halinde,bir başka ifadeyle şirket olarak yürütülmesi durumunda dahi tüzel kişiliğin ortaklarının gümrük müşaviri olması zorunluluğu aranmaktadır.Tüzel kişiliğin ticaret siciline kayıtlı olması,bu şirketlerin gümrük müşavirliği mesleğinin icrasına yönelik olduğu gerçeğini değiştirmemektedir.Nitekim serbest muhasebecilik,serbest muhasebecilik ve mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik faaliyetinin tüzelkişilik olarak yürütülmesi bu mesleğin ayrı bir meslek kuruluşu olarak örgütlenmesine engel oluşturmamaktadır.

Dolayısıyla Kanunla ve Yönetmelikle özel olarak düzenlenen;dış ticaretteki önemi sebebiyle uzmanlık ve tecrübe gerektiren;mesleğe kabulden uzaklaştırmaya kadar idare makamlarının denetim ve gözetiminde icra edilen gümrük müşavirliği mesleğinin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu çatısında örgütlenmesi kamu yararına olacaktır.

II-Gümrük Müşavirleri Derneğinin Hukuki Statüsü

Gümrük müşavirliği mesleğinin ve mesleki denetimin önemi,bu mesleğin örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır.Nitekim 1972 tarihli 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166.maddesinin son fıkrasıyla bir dernek kurulması emredilmiştir.Maddeye göre:*En az yirmi gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde,tüzükleri Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasdik edilmek suretiyle,bütün komisyoncuların üye olacakları bir (Gümrük Komisyoncuları Derneği) kurulur.Bu derneklere komisyoncu yardımcıları da kaydolunur.*

1615 sayılı Gümrük Kanununda yer alan Gümrük Komisyoncuları Derneği şu özellikleri taşımaktadır:a)Kuruluşu kanunla olmaktadır ve adı Kanunla konulmuştur.b)Derneğe üyelik zorunludur.c)Dernek tüzüğü Gümrük ve Tekel Bakanlığınca onaylanacaktır.

Günümüzde yürürlükte olan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6.maddesi de 1615 sayılı Kanuna göre kurulan derneklerin faaliyetlerine devam edeceğini hükme bağlamaktadır.Madde,gümrük müşavirlerinin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmesine kadar geçecek sürede Derneği faaliyet sürdürmesini öngörmekte adeta derneğin meslek kuruluşu olduğuna işaret etmektedir.

Kanunla kurulma, üyeliğin zorunlu olması ve tüzüğün onaylanmasında idarenin yetki kullanması kamu tüzelkişiliği ölçütü olarak kullanılabilecek özelliklerdir. Kişisel olarak katılmamakla birlikte, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kullandığı "kamu kurumuna benzer", "kamu tüzelkişiliğine yaklaşan" ifadeleri, Gümrük Komisyoncuları Derneği için daha kolay kullanılabilir. Hatta Anayasa Mahkemesi ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarına dayanılarak,⁴ kanunla kurulma, tüzüğün Gümrük ve Tekel Bakanlığının onayına tabi olması ve üyeliğin zorunlu kılınması hususları göz önünde bulundurulduğunda, Derneğin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu dahi ileri sürülebilir. Nitekim tarafıma iletilen dosyada bulunan Emniyet Genel Müdürlüğü yazısında Dernek, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak nitelenmektedir.

Gümrük müşavirliği mesleğinin, mesleki örgütlenmesinin kamusal nitelik taşıması zorunluluğu mevcut Derneklerin statüsünden de anlaşılmaktadır. Bu durumda, mesleğin gelişmesi, çalışma esaslarının belirlenmesi, meslek disiplinin sağlanması bakımından ayrı bir uzmanlık isteyen ve ticari faaliyetlere göre ayrı özellikler taşıdığı açık olan gümrük müşavirliğinin bir kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmesi gerekmektedir.

III- Meslek Kuruluşu Olarak Örgütlenme Kanun Emridir

Yukarıdaki açıklamalar, gümrük müşavirlerinin ve yardımcılarının kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmesine işaret etmektedir. Esasen bu konuda teorik açıklamada bulunma aşaması geçilmiştir. Çünkü yukarıda zikredildiği üzere Gümrük Kanununun Geçici 6. maddesi gümrük müşavirlerinin ve gümrük müşavir yardımcılarının kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmelerini hükme bağlamaktadır. Gümrük Kanununun bütünlüğünü bozmamak endişesiyle meslek kuruluşunun oluşumu bir başka yasaya bırakılmış olabilir; ancak Gümrük Kanunu gümrük müşavirlerinin ve yardımcılarının kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmelerini açıkça emretmektedir.

Gümrük Kanununun emrine uyarak bu konuda kanun çıkartmak Hukuk Devleti ilkesinin gereğidir. Eğer Gümrük Kanunu, gümrük işlemlerinin sağlıklı yürütülmesi için gümrük müşavirliği mesleğinin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmesinde kamu yararı görmüşse, Yasa Koyucu gereken yasayı çıkartmalıdır. Bilindiği üzere Hukuk Devleti ilkesinde yasayı yapanlar da yasalara uymak zorundadırlar. Nitekim bu konuda daha önce bir kanun teklifi hazırlandığı ve TBMM'ne sevk edildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca son dönemde bir Kanun Tasarısı hazırlığı da mevcuttur. Tasarının yasalaşması

⁴ Yıldırım, T., Türkiye'nin İdari teşkilatı, 4. Baskı, İstanbul, 2005, s.18. vd.

ivedilik arz etmektedir.Çünkü Gümrük Kanunu 1999 tarihlidir.Bu Kanunun Geçici 6.maddesinin gereği yaklaşık yedi senedir yerine getirilmemiştir.

Sonuç

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda aşağıdaki görüş ve kanaate ulaşmış bulunmaktayım:

Gümrük müşavirliği mesleği, Cumhuriyet öncesi dönemden günümüze kadar,yasalar ve düzenleyici işlemlerle hukuki çerçevesi belirlenen bir serbest meslektir.

Gümrük işlemlerinin tecrübe ve uzmanlık gerektirmesi sebebiyle gümrük müşavirliği mesleği,özellik arz etmekte ve meslek mensuplarının tacir olarak nitelenmesi mümkün olamamaktadır.

Gerek gümrük müşavirliği faaliyetinin önemi gerekse Gümrük Kanununun Geçici 6.maddesi,gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarının kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak örgütlenmelerini zorunlu kılmaktadır.

Bilgilerinize sunarım.Saygılarımla

Prof.Dr.Turan YILDIRIM

